

Sí² Hi³ Ca³tin¹ Tsá² Hebreos, Tsá² Ná¹jan² Hí³ Tsá² Zéin¹ Dió³²

Dió³² má²ca³hléh³ cun³quionh³ Jon²

¹ Jmí¹ ca³hléh³ jáun² Dió³² ñí¹con² dí¹hio³ ñú¹deh³ dí² tsá² jmí¹ zian² jmí¹tin² lín³² cun³quionh³ tsá² lín³ hí³ *tí³² jē¹ Dió³², hliáun³ jéin³² bíh¹ ca³hléh³ dí² ñí¹con² tsú², hi³ hliáun³ ñí¹ bíh¹ zia³² ha³ lánh³ rón³² ca³hléh³ dí² siáh³; ² tí³la³ ñí¹ má²ñí¹táuh³ lá² jmá¹ má¹ná¹, cun³quionh³ Jon² bíh¹ tsú² má²ca³hléh³. Cun³quionh³ hí³ bíh¹ ca³jmú³ Dió³² ca³la³ jí³² hí³ zia³², hi³ jáun² hí³ bíh¹ má²cuá¹hiáun¹ hi³ tá¹no¹ jo³cuo² ca³la³ jí³² hí³ jáun². ³ Hí³ bíh¹ lín³ joh¹ hi³ lín¹ hi³ quien² Dió³², hi³ má²dí¹lái¹ tsú² siáh³ la³ cun³ rón³² lín³ hnga² Dió³²; hi³ hnga² hí³ bíh¹ tanh² hó¹ñí¹ ca³la³ jí³² hí³ zia³² jáun² cun³quionh³ jái¹³ pin³ quioh²¹. Hi³ jmí¹ má²lí²hin³ tsú² jáun² tsáu¹³ dí² né³, ca³ta³cua¹³ tsú² hñu³mi³cuú² tí³ cuá²chu²¹ quioh²¹ Dió³², Tsá² lín³ Re²¹.

Jon² bíh¹ Dió³² tí³ quien² la³ cónh³ bíh¹ tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³²

⁴ Hí³ tí³ lí³mí¹ ca³lí³ quien² bíh¹ Jon² Dió³² la³ cónh³ bíh¹ tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³², qui¹ jái¹³ hí³ má²ca³lí³hiáun¹ tsú² jáun² hi³ hau³ tí³ jlánh¹ bíh¹ quien² la³ cónh³ bíh¹ ta²¹ hi³ ná¹ho² tsá²cuú² tsá²ta³ hí³ Dió³². ⁵ Qui¹ hí¹ cónh³ yáh³ tiá² ca³juáh³ Dió³² ñí¹con² tsá²cuú² tsá²ta³ la³ lá²: Hnú² bíh¹ Jón³² jná¹³;

Tsá² má²lí²ma³zián¹³ jná¹³ né³².

Hi³ sa³jun³ ca³záih³ yáh³ Dió³² jan² tsá²cuú² tsá²ta³ la³ lá²:

Jná¹³ bíh¹ Tsá² lín¹³ ná¹ Ñeh² hnú²,

hi³ hnú² siáh³ lín¹³ Jón³² jná¹³.

⁶ Hi³ jáun² jmí¹ ca³ma³jnia² Dió³² Jon² ñí¹ hué²¹ lá²,
Tsá² cú² hnga² tán¹, ca³juáh³ la³ lá²:

La³jín³² tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³² cuí¹ má¹tsú¹
má¹jónh²¹ tsú².

⁷ Hi³ jáun² hi³ ca³tin¹ tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³² né³,
rá¹juáh³ la³ lá²:

Jmu² Dió³² hi³ tsá²cuú² tsá²ta³ dí² ná¹lín³ la³jmí¹ lí³
chí³,

hi³ jmu² tsú² siáh³ hi³ tsá² quian²¹ hí³ joh¹ dí²
ná¹lín³ la³jmí¹ lí³ zih¹ sí² huáh² tsí³.

⁸ Ti³la³ hi³ ca³tin¹ Jon² tsú² má¹ná¹, ca³juáh³ la³ lá²:
Hnú² Dió³², hnú² bíh¹ Tsá² hauh³² nú² jái¹³ cun³
jmí¹hi³nio²;

la³jí³² héih³² hi³ jmuh³² hnú² lí³ cú²tso² cu³tí³ bíh¹.

⁹ Hnú² Tsá² jen²³ nú² jmáh³la³ hi³ chu²¹, hi³ hon²
nú² la³jí³² hi³ hlah³;

hi³ jáun² bíh¹ Dió³² Juóuh³² hnú² má²ca³jmú³ hi³
jlánh¹ bíh¹ hiún² honh² hnú² la³ cónh³ bíh¹
tsá² ñí¹ hná¹ jáun².

¹⁰ Ja³bí¹ ca³juáh³ tsú² siáh³ la³ lá²:

Hnú² Ti³², hnú² bíh¹ Tsá² ca³quiúh² nú² hngá¹máh³
lá² la³ cun³ jmí¹tin²,

hi³ cun³quionh³ cuonh² hnú² ca³jmuh³ jí³lí³² hi³
jniá³ chí³cuú².

¹¹ Uá¹jinh¹ chau²¹ jmáí¹ tsá¹³ la³jí³² hi³ jáun²,

tí³la³ hnú² má¹ná¹, la³ má²zian² jáun² bíh¹ nú².
 Jí³lí³² bíh¹ hi³ jáun² lí³ tseh¹ la³jmí¹ lí² tseh¹ ha¹ tsú²;
 12 hi³ jáun² má¹jáun² né³, junh¹³ hnú² la³jmí¹ junh²³
 tsú² hmih³² quioh²¹,
 hi³ záih¹³ nú² siáh³ hi³ jáun² la³ jan² tsá² zai³² ha¹.
 Tí³la³ hnú² má¹ná¹, tiá² chau²¹ yáh³ jmái¹ hi³ zan¹³
 nú²,
 jmái¹ hi³ zian² hnú² jmí¹líh³ bíh¹ tiá² táuh³.
 13 Quí¹ hí¹ jan² yáh³ tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³² tiá²
 ca³záih³ la³ lá²:
 Ní³ hnú² tí³ cuá² chu²¹ quion²¹ jná¹³ tá¹la³ jmu¹
 jná¹³ hi³ tiá² quien² tsá² hau² hnú²,
 hi³ con¹ jná¹³ tsú² ñeh² tanh¹ hnú².
 14 Hi³ jáun² né³, la³jín³² bíh¹ tsá²cuú² tsá²ta³
 Dió³² lín³ jmí²chí³ quian²¹ Dió³², tsá² ná¹zén¹
 hi³ ma³hon³ tsá² ca³tin¹ liáun³.

2

Tiá² hniáuh³² chá¹³ dí² tí³ có³² hi³ jmí¹ lí¹³ liáun³ dí²

1 Hi³ cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, má²lin¹ hi³ tí³
 jlánh¹ bíh¹ hniáuh³² zánh¹³ dí² tiá³ la³jí³² jái¹³ hi³
 má²ca³nái¹³ dí², hi³ jáun² tiá² lí¹³ hi³ cáun² lí¹ tsáu¹³
 dí² cáun² jui³² siáh³. 2 Quí¹ ní¹juáh³ ca³lí³ quien²
 bíh¹ ca³la³ jí³² jái¹³ hi³ ca³hléh³ jáun² tsá²cuú² tsá²ta³
 Dió³² jmí¹tin², hi³ la³jín³² tsá² tiá² ta²¹ ca³taunh³ hi³
 ca³hiau³ hi³ ca³tin¹, tsá² ca³jmú³ hí³ la³ cun³ hi³
 tí³² tsí³ hmóu³², 3 hi³ jáun² jtiá¹³ bíh¹ tiá³ lí¹³ liáu³
 jnoh¹ ní¹juáh³ tiá² la³ ca³lí³háun³ yáh³ dí² cáun² hi³
 jlánh¹ bíh¹ quien² hi³ jmí¹ lí¹³ liáu³² dí²! Quí¹ hnga²

bíh¹ Tí³² Juo¹³ dí² Tsá² ca³ma³liáu³² hi³ ngai³² jái¹³
 ca³tí²¹ hi³ liáun³ tsáu², hi³ jáun² tsá² ca³nái³² hi³ jái¹³
 jáun² má²ca³ma³tson² siáh³ hi³ jáun² ñí¹con² jnoh¹.
 4 Hi³ hnga² siáh³ Dió³² má²ca³ma³tson² jái¹³ jáun²
 cun³quionh³ lí²¹ jí³ hua³jueh³², ca³la³ hi³ ca³ma³jnia²
 Dió³² pí³ quioh²¹, jí³ hi³ hiauh³ ma³ quin³² ma³
 jan³² tsáu² ma³ quin³² ma³ cá² ñí¹ pí³ hi³ ja³ ñí¹con²
 Jmí²chí³ Chun¹ la³ cun³ hi³ ca³lín¹³ Dió³² hi³ cué³².

Jesucristo ca³lin³ jan² Tsá² dí¹tsáun² la³ jnoh¹

5 Hi³ jáun² né³, tiá² ca³hien³ yáh³ Dió³² tsá²cuú²
 tsá²ta³ hi³ hau³ jái¹³ ca³tí²¹ hngá¹máh³ hi³ né³bí¹
 lí¹³, la³ cun³ ca³tí²¹ hngá¹máh³ hi³ ná¹hléh¹ jnoh¹
 lá² ta³né³². 6 Quí¹ zia³² cáun² jái¹³ hi³ rá¹juáh³ ñí¹
 Sí² quioh²¹ Dió³² hi³ juáh³ la³ lá²:

Hnú² Dió³² ¿hin² dá² tsánh² tsá²mi³cuóun²,
 jáun² sa³ hnú² máh³ chau² honh² hi³ ca³tín¹ tsú²?
 ¿Hi³ hin² dá² tsánh² tsá²mi³cuóun²,
 jáun² sa³ hnú² máh³ jlánh¹ tanh²³ tsú² hó¹máh¹?

7 Cu³tiá³ bíh¹ ca³jmu³ hnú² hi³ ca³son² hi³ quien²
 tsú² la³ cónh³ bíh¹ tsá²cuú² tsá²tanh¹ hnú²,
 tí³la³ má²ca³ma³quien¹³ lín³² bíh¹ hnú² tsú²,
 [hi³ ca³jmu³ hnú² siáh³ hi³ hau³ tsú² jái¹³ ñí¹con²
 la³jí³² hi³ ca³jmu³ hnú² jáun²].

8 Ca³ma³lih²¹ hnú² hi³ quien² tsú² jmí¹ ca³cháh¹ nú²
 jáun² ca³la³ jí³² jo³cuo² tsú².

La³ jáun² má²lin¹ hi³ tsá²mi³cuóun² ca³lí³ quien²
 ñí¹con² jí³lí³² hi³ zia³², quí¹ hí¹ cáun² yáh³ tiá² hi³
 zia³² hi³ juáh¹³ hi³ tiá² ca³chá³ Dió³² jo³cuo² tsú².
 Tí³la³ uá¹ jáun² la³ jáun², cun³jáun² tiá² má²neh³²
 bíh¹ dí² hi³ ca³la³ jí³² hi³ jáun² má²tí³² ñí¹con²

tsá²mi³cuóun². 9 Ti³la³ néh³² dí² Jesús, Tsá² ca³sión³²
 tsú² hí³ cu³tiá³ hi³ quien² la³ cónh³ bíh¹ tsá²cuú²
 tsá²ta³ tsú². Ti³la³ ta³né³² má¹na²¹, má²neh³² dí² hi³
 cuá¹lín³ tsú² hú¹tá¹ jan² Tsá² quien² cu³tí¹³ bíh¹
 cun³ñí¹ hi³ ca³ma³tso² tsú² jáun² tsí³ hi³ ca³jun³;
 quí¹ cun³ñí¹ hi³ ja³² jáun² mií³ tsí³ Dió³² bíh¹ ca³jun³
 tsú² hi³ ca³tin¹ la³jín³² tsáu².

10 Hnga² Dió³² bíh¹ ca³tin¹ ca³la³ ji³li³² hi³ zia³²,
 hi³ cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ hnga² bíh¹ tsú² ca³li³ zia³²
 ji³li³². Hi³ jáun² cun³ñí¹ hi³ ca³li³hnió³ Dió³² hi³
 ji³lin² jon² lí¹³ zian² la³jmí¹ zian² dí² hnga², hi³
 jáun² ca³jmú³ dí² hi³ ca³ma³tso² Jesucristo tsí³, Tsá²
 ca³quiú² hí³ juí³² ca³ti²¹ ha³ lánh³ rón³² lí¹³ liáu³
 dí², hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ lín³ tsú² jan² tsá²
 ca³hia³ ca³táunh³ tán¹ hián² cu³tí³. 11 Qui¹ Tsá²
 jmu² hi³ lí²jin² tsáu², jan² bíh¹ Jméi² tsú² zian² la³
 má²quionh³ tsú² tsá² ca³li³ jin². Hi³ jáun² tiá² lí³
 heh²³ yáh³ Jesús hi³ juáh³ dí² hi³ rainh²¹ ca³la³ jín³²
 tsá² má²ca³li³ jin² hí³, 12 la³ cun³ juáh³ jáun² ñí¹ Sí²
 quioh²¹ Dió³², hi³ juáh³ la³ lá²:

Hléh¹³ jná¹³ ñí¹con² renh² hi³ ca³tin¹ hnú²,
 hi³ hie¹³ jná¹³ siáh³ sun¹ hi³ ca³tin¹ hnú² ja¹ ñí¹
 ná¹ngih³² tsáu².

13 Ja³bí¹ rá¹juáh³ siáh³:

Cáun² bíh¹ chá¹³ jná¹³ tsin³² hi³ ca³tin¹ Dió³².

Hi³ rá¹juáh³ siáh³ la³ lá²:

Lá² zenh² jná¹³ quiúnh¹ ná¹ jon² Dió³², tsá²
 má²ca³chan³ Dió³² jo³uón³² jná¹³.

14 Jáun² cun³ñí¹ hi³ la³jín³² tsá² hí³ jon² Dió³²
 cá²ren² bíh¹ ná¹quian³² ngú³ ji³ jmi² ní², jáun² la³

jáun² bíh¹ ca³lí³ siáh³ hi³ dí¹tsáun² Jesús la³juah²¹
 dúh¹ jan² tsá²mi³cuóun² uá²jai³², hi³ jáun² cun³ñí¹
 hi³ jáun² bíh¹ ca³lí³ hi³ quin³ tsú² pí³ quioh²¹
 tsá² hláinh¹, tsá² jmí¹ quian³² pí³ quioh²¹ hmú³²,
 cun³quionh³ hi³ jun³ jáun² hnga² bíh¹ tsú². 15 Jáun²
 la³ jáun² bíh¹ ca³líon³² tsú² la³jín³² tsá² zian² la³jmí¹
 zian² *tsá² má²dí¹hlánh¹, tsá² jmí¹ tionh¹ hí³ jmái¹
 ca³la³ jí³² hi³ ná¹hú¹ cóh²¹ tsí³ hi³ jún³. 16 Qui¹
 jun³juáh¹³ hi³ cua³ma³hon³ tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³²
 yáh³ tsú² cuan³, qui¹ hi³ cua³ma³hon³ jón²zih¹
 jón²cho¹ hla¹ Há²bran²¹ bíh¹ tsú². 17 Cun³ñí¹ hi³
 jáun² bíh¹ ca³lí³ hniáuh³² hi³ lín³ tsú² la³juah²¹
 dúh¹ jan² tsá²mi³cuóun² cá²ren² tán¹ cu³ti³ quionh³
 rainh²¹, jáun² la³ jáun² bíh¹ ca³lí³ hi³ lín³ tsú² jan²
 Mí²tsá² Hien¹ quian²¹ Dió³², jan² Tsá² cun³jmí¹lín³
 tiá² za¹³ tsí³, Tsá² ja³² mi³ tsí³. La³ jáun² bíh¹ lí³
 hi³ ca³chón³² tsú² tsí³ Dió³² hi³ jmí¹ míh²³ jáun² tsí³
 tsú² hi³ ca³ti²¹ tsáu¹³ tsáu² cun³quionh³ hi³ ca³cuen³
 dí² jáun² hnga² hi³ jún³. 18 Hi³ jáun² cun³ñí¹ hi³
 ca³ma³tso² tsú² jáun² tsí³ hnga² cun³quionh³ la³jí³²
 hi³ cá² lau²³ jáun² né³, hí³ bíh¹ tin² hi³ ma³hon³
 jí³lín² tsá² ja³tó² ja³lí²³ siáh³ hi³ cá² lau²³ ñí¹con².

3

Ti³ quien² bíh¹ tá¹³ Jesús la³ cónh³ bíh¹ tá¹³ Moisés

1 Hi³ jáun² né³ reh², hnoh² tsá² má²ná¹chun¹ náh²,
 tsá² má²ca³te³ náh² Dió³² hi³ má²ná¹lín³ náh² tsá²
 joh¹ tsú², sá¹ní² cónh³ jmí¹ jie³ náh² re² hi³ ca³tin¹
 [Cristo] Jesús, Tsá² lín³ Ti³² tsá² quian³² jē¹ Dió³² jí³
 Mí²tsá² Hien¹ Juo¹³ dí², la³ cun³ hi³ qui³ ná¹ton²³

dí² jáun² ñí¹con² tsáu². 2 Quí¹ Jesús má²ca³ma³tí³² ñí¹con² Dió³², Tsá² ca³li³hiáun¹ hi³ ca³tí²¹ ta²¹ jáun², la³jmí¹ ca³ma³tí³² jáun² hla¹ Moisés hi³ ma³cón³² la³jín³² tsá² jmí¹ tionh² hí³ jo³cuo² Dió³² jmí¹jáun². 3 Tí³la³ má²ca³li³ lin¹ bíh¹ hi³ tí³ jlánh¹ bíh¹ quien² Jesús la³ cónh³ bíh¹ hla¹ Moisés; la³jmí¹ lí³ hñú³, hi³ tí³ jlánh¹ bíh¹ quien² tsá² lí²jmú³ la³ cónh³ bíh¹ hnga² hñú³. 4 Quí¹ cun³ tiu³nio² zian² bíh¹ tsá² lí²jmú³ ma³ quin³² ma³ caun³² hñú³, tí³la³ la³jí³² hi³ jniá³ má¹ná¹, Dió³² bíh¹ Tsá² ca³jmú³. 5 La³ jáun² bíh¹ lí³ hi³ Moisés ca³ma³tí³² hi³ ma³cón³² la³jín³² tsá² tionh² hí³ jo³cuo² Dió³² jmí¹jáun², hi³ la³jí³² ta²¹ hi³ ca³jmú³ tsú² jáun² né³, ca³jmú³ ta²¹ hi³ ma³tson² jái¹³ hi³ né³bí¹ jmí¹ hléh²¹ Dió³² jmí¹ chí¹cáin² jáun². 6 Tí³la³ Cristo né³, lín³ Tsá² má²tí³² ñí¹con² Dió³² ca³tin¹ la³jín³² tsá² tionh² jo³cuo² Dió³² la³ cun³ qui³ ca³tí²¹ hi³ má²tí³² jan² jon² tsáu². Hi³ jáun² jnoh¹ bíh¹ láí³ tsá² tiauh² hi³ jo³cuo² Dió³² ní¹juáh³ la³ má²nio² jáun² tiá³ tsí³ dí², hi³ ní¹juáh³ la³ má²tsah¹ jáun² dí² hi³ ca³tí²¹ hi³ má²ná¹jan³² dí² jáun² [ca³la³ ñí¹ cá¹táuh³ jmái¹].

Tsá² tionh² jo³cuo² Dió³² lí¹³ zian² cáun² hi³ re² hi³ tin²

7 Jáun² cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, la³ cun³ juáh³ jáun² Jmí²chí³ Chun¹ ñí¹ Sí² quioh²¹ Dió³² la³ lá²:

Hnoh², ní¹juáh³ náih¹³ náh² né³² la³ cun³ hi³ hleh³²
Dió³²,

8 ha³ lí² lí¹ jmú² náh² hi³ tiá² niuh¹ náh² la³jmí¹
ca³jmú³ tsá² ca³jmú³ hí³ cun³ tin² tsí³
hmóu³²,

tsá² ca³ca³ ca³lan³ hí³ Dió³² tí³ hué³² quiéin² jáun².

9 Ñí¹ jáun² dá² cáun² lí¹ ca³ca³ ca³lau³ jná¹³ dí²hioh³
ñú²deh³ hnoh²,

uá¹jinh¹ ca³jie³ tsú² la³jí³² hi³ ca³jmú³² jná¹³ tá¹
tu³ló³² mii² jáun².

10 Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ ca³míh³ tsin³² jná¹³ ca³tin¹
tsá² hí³,

hi³ ca³juánh³² jná¹³ jáun²:

Tiu³nio² bíh¹ tiá² cáun² ná¹tioh³ tsí³ tsá² ní²,

hi³ cónh³ tiá² hnió³ bíh¹ tsú² hi³ zian² la³ cun³ hi³
hnó³² jná¹³.

11 Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ ca³míh³ tsin³² jná¹³
quiúnh¹ tsá² hí³,

jáun² ca³jmú³² jná¹³ cáun² jái¹³ huáh² tsí³ lá²:

hi³ cun³ tiá² lí¹³ bíh¹ tsa³tiánh² tsú² ñí¹ jmí¹ lí¹³
chan²¹ jná¹³ tsú² tie³.

12 Hnoh² reh², hua³hín¹³ náh² jmu³, qui¹ ní² lí¹
ca³lin³ náh² uá²jai³² tsá² cá² ñí¹ ná¹tioh³ hlah³ tsí³,
hi³ niau²¹ tun³ honh² náh² ca³tin¹ Dió³², hi³ ca³la³
hi³ tianh¹³ náh² tí³ có³² ñí¹con² Dió³² Tsá² liéih³².

13 Jáun² bíh¹ hniáuh³² jmúh¹³ náh² pin³ tsí³ tsá²:ján²
tsá²:ján² cun³ jmá² cun³ jnia³², tá¹la³ zia³² lá² jmái¹;
jáun² tiá² lí¹ lí³can² náh² cun³quionh³ tso³, qui¹ ní²
lí¹ ca³lin³ náh² tsá² tiá² jái¹³ ngi²³. 14 Qui¹ jí³²la³
tí³ ní¹juáh³ la³ má²nio² jáun² cáun² tsí³ dí² la³jmí¹
ca³chá¹³ dí² jáun² cáun² tsí³ la³ jmí¹ ñí¹ jmí¹tin², hi³

jáun² bíh¹ lí¹³ láí³ dí² tsá² cu³ nió³ quiúnh¹ dí² Tsá² lín³ Cristo.

¹⁵ La³ cun³ hi³ rá¹juáh³ jáun²:

Hnoh², ní¹juáh³ náih¹³ náh² né³² la³ cun³ hi³ hleh³²
Dió³²,

ha³ lí² lí¹ jmú² náh² hi³ tiá² niuh¹ náh² la³jmí¹
ca³jmú³ tsá² ca³jmú³ hí³ cun³ tìn² tsí³
hmóu³².

¹⁶ Hi³ jáun² né³, ¿hin² dá² tsánh² tsá² hí³, tsá²
ca³nái³² hí³ jáí¹³ quioh²¹ Dió³², hi³ jmí¹ lí²¹ jáun²
ca³jmú³ tiá² nieh^{3?} Haun¹³ tsá² ca³ñí¹huen¹³ hí³
hla¹ Moisés tí³ hué³² Egipto bíh¹ hí³ dúh¹. ¹⁷ Hi³
¿hin² dá² ñí¹con² jaun³² ca³míh³ tsí³ Dió³² tá¹ tu³ló³²
mii² jáun^{2?} ¿Haun¹³ juáh¹³ ñí¹con² tsá² ca³jmú³ hí³
tso³ bíh¹ dúh^{1?}, tsá² cá²tsan³ hí³ hué³² quiéin². ¹⁸ Hi³
¿hin² dá² ñí¹con² ca³jmú³ siáh³ Dió³² jáí¹³ huáh² tsí³,
hi³ ca³juáh³ hi³ tiú²uú² lí¹³ tsa³tiánh² tsú² hué³² ñí¹
jmí¹ chan³ dí² tie^{3?} ¿Haun¹³ juáh¹³ tsá² ca³jmú³ hí³
cun³ lí³ tsí³ hmóu³² bíh¹ dúh^{1?} ¹⁹ Jáun² jáí¹³ ní² jmu²
lín¹ hí³ tiá² la³ taunh³ yáh³ tsú² hué³² jáun² cun³ñí¹
hi³ tiá² la³ ca³chá³ cáun² tsí³.

4

¹ Hi³ jáun² né³, hniáuh³² jmú¹³ dí² hua³hín¹³
tá¹la³ hé² bíh¹ jáí¹³ hi³ ca³jmú³ jáun² Dió³² hi³ lí¹³
chau³ dí² tsú² tie³, hi³ jáun² tiá² lí¹³ hi³ juáh¹³ hi³
ma³ jan² hnoh² tiá² tìn¹ náh² hi³ cuá¹tianh³ náh²
tie³. ² Quí¹ ja³bí¹ jnoh¹ siáh³ má²ca³nái¹³ jú¹ chú³²
la³jmí¹ ca³nái³² tsá² hí³, tí³la³ jáí¹³ hi³ ca³nái³² tsú²
jáun² tiá² lín¹ ta²¹ ca³jmú³ yáh³ ñí¹con² tsú², quí¹
tiá² ta²¹ ca³taunh³ yáh³ tsú², cáun² tí³ lí¹ ca³nái³² la³

jáun² bíh¹ tsú². ³ Ti³la³ jnoh¹ né³, tsá² má²taúnh²³
dí² ta²¹, jnoh¹ bíh¹ tsá² ca³ta¹ dí² hi³ tsá¹tauh¹³ tie³;
la³ cun³ hi³ ca³juáh³ jáun² Dió³² la³ lá²:

Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ ca³míh³ tsin³² jná¹³ quiúnh¹
tsá² hí³,

jáun² ca³jmú³² jná¹³ cáun² jái¹³ huáh² tsí³ lí³ la³ lá²:
Hi³ tiu³nio² tiá² lí¹³ yáh³ tiánh³ tsá² hí³ tie³ hi³ jmu¹
jnë¹³.

Qui¹ cun³ jmí¹ má²ca³taúh³ bíh¹ ta²¹ jáun² quioh²¹
Dió³² la³ cun³ jmí¹ ca³jmú³ tsú² hngá¹máh³ lá².
⁴ Uá¹la³ cun³ zia³² ñí¹ rá¹juáh³ ñí¹ Sí² quioh²¹ Dió³²
hi³ juáh³ la³ lá²:

La³ má²quiau³ jmái¹ hi³ ca³taúh³ bíh¹ ta²¹ quioh²¹
Dió³², ca³cuá³ tie³.

⁵ Hi³ zia³² siáh³ cáun² ñí¹ rá¹juáh³ Sí² la³ lá²:

Tiu³nio² tiá² lí¹³ tiánh³² tsá² hí³ tie³ la³jmí¹ cuon¹
jnë¹³ tie³.

⁶ Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, hniah³ bíh¹ tsá² lí¹³ tiánh³²
tie³. Ti³la³ tsá² ca³nái³² hi³ jú¹ chú³² quioh²¹ Dió³²
la³ cun³ jmí¹tin² má¹na²¹, tiá² ca³tiánh³ yáh³ tsú²
tie³, qui¹ cun³ñí¹ hi³ ca³jmú³ cun³ tin² tsí³ hmóu³².

⁷ Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ Dió³² má²ca³tón³ siáh³ cáun²
jmái¹, jmái¹ hi³ ziaú² dí² lá² ta³né³². La³ cun³ lí³
jáun² jái¹³ hi³ ca³hléh³ Dió³² ñí¹con² Tsá² *Israel
cun³quionh³ hla¹ Dá²vi²¹ jmí¹ má²cáin² jáun², la³
cun³ jái¹³ hi³ má²lí²juánh³² jná¹³ jáun²:

Hnoh², ní¹juáh³ náh¹³ náh² né³² la³ cun³ hi³ hleh³²
Dió³²,

ha³ lí² lí¹ jmu² náh² hi³ tiá² niuh¹ náh².

8 Qui¹ sá¹jmí¹ ca³lí³ hi³ jmu³ hla¹ Josué hi³ tiánh³² tsá² hí³ tie³ jmí¹jáun², hi³ jáun² tiú²uú² jmí¹ hléh²¹ yáh³ Dió³² jmí¹ lí¹ cáin² jáun² ca³ti²¹ cónh³¹ cáun² jmái¹ la³ jáun² siáh³. 9 Jáun² né³, ná¹heinh³² bíh¹ cónh³¹ cáun² jmái¹ hi³ tiánh³² tsú² tie³ hi³ ca³tin¹ tsá² má²tionh² jo³cuo² Dió³² la³jmí¹ ta³cua¹³ jáun² hnga² Dió³² tie³. 10 Qui¹ ní¹juáh³ tsá² má²ca³ta³cua¹³ tie³ quionh³ Dió³², jáun² tsá² la³ hi³ má²ca³táuh³ bíh¹ tá¹³ la³jmí¹ cá¹táuh³ jáun² tá¹³ Dió³². 11 Hi³ jáun² ca³ta¹ bíh¹ dí² hi³ jmú¹³ tion³, hi³ jáun² lí¹³ tiauh² dí² tie³. Hi³ jáun² hí¹ jan² dí² tiá² cáun² lí¹ má¹ti²¹ dí² nóh³² quioh²¹ tsá² ca³jmú³ hí³ cun³ tin² tsí³ hmóu³² jmí¹jáun².

12 Qui¹ jái¹³ quioh²¹ Dió³² dá² pin³ lín³² bíh¹, hi³ ca³la³ hi³ liéih³² siáh³. Jái¹³ jáun² né³, tí³ jlánh¹ bíh¹ hmu³ la³ cónh³ bíh¹ lí³ua³ cáun² mí¹tái³ hmu³ tá¹ tun³ jo²¹, ca³la³ hi³ nga² ñí¹ ná¹jenh² jmí¹ tsí³ tsú² quionh³ jmí²chí³ quioh²¹ tsú², hi³ chau³² ca³la³ tí³ ñeh² ñí²mu¹ tsú² siáh³. Jái¹³ jáun² bíh¹ tin² ra³tsí³² héih³² ñí¹con² la³jí³² hi³ cháunh²³ chí¹ tsú², jí³ hi³ jmu² siáh³ lin¹ lánh³ lí³ tsí³ tsáu². 13 Hí¹ cáun² yáh³ la³ cun³ la³jí³² hi³ ca³jmú³ Dió³² tiá² ná¹hmá¹ ñí¹con² tsú². Ca³la³ jí³lí³² bíh¹ ná¹ñeh³ hi³ ná¹na²¹ ñí¹ hó²¹ñí¹ Tsá² ca³ta¹ dí² hi³ má¹jnia¹³ ñí¹con² ca³la³ jí³² hi³ má²lí²jmú¹³.

Jesús bíh¹ lín³ Mí²tsá² Híen¹

14 Hi³ jáun² né³, cun³ñí¹ hi³ má²zian² jan² Mí²tsá² Híen¹ Juo¹³ dí², Jesús Jon² Dió³², Tsá² má²cá²chánh³² hí³ la³ tí³ hñu³mí³cuú², hi³ jáun²

cuí¹ chá¹³ dí² cáun² tsí³ hi³ táunh¹³ dí² ta²¹ la³
 má²táunh²³ jáun² dí² ta²¹, la³ cun³ jái¹³ hi³ qui³
 ná¹hléh¹ dí² jáun². 15 Qui¹ jun³juáh¹³ hi³ tiá² ja³²
 yáh³ mií³ tsí³ Mí²tsá² Hien¹ Juo¹³ dí² hí³ ca³tí²¹ lí³ua³
 cáun² ñí¹ tiá² tiáu²³ dí², qui¹ ja³bí¹ hnga² tsú² siáh³
 ca³ma³tso² tsí³ la³ji³² la³ cun³ hi³ quieinh³² jnoh¹,
 hi³ cáun² lí¹ cháunh²³ tsí³ dí² hi³ tiá² tsú²ta²¹; tí³la³
 Tsá² hí³ má¹ná¹, tiá² tso³ ca³jmú³ yáh³. 16 Cun³ñí¹
 hi³ jáun² né³, cuí¹ chá¹³ dí² cáun² tsí³ hi³ má¹janh¹³
 dí² tí³ ñí¹con² Dió³², Tsá² ja³² hí³ mií³ tsí³, hi³ jáun²
 lí¹³ ma³juenh² tsú² tsí³ la³ má²quionh³ hi³ ma³hé²
 ma³mieh² dí² tsú², hi³ ma³hau³ dí² tsú² lí³ua³ cáun²
 jmái¹ hi³ tiá² tiáu²³ dí².

5

1 Qui¹ ma³ quin³² ma³ jan³² bíh¹ tsá² lín³
 hí³ mí²tsá² hien¹ lín³ jan² tsá² má²dí¹quiánh¹ ja¹
 tsá²mi³cuóun² rainh²¹, hi³ cun³ñí¹ hi³ ca³lí³hiáun¹
 tsú² hi³ hau³ jái¹³ jáun² né³, jáun² nau³² tsú² ta³
 ñí¹ Dió³² cha¹³ tsáu², hi³ tsá²caun² tsú² ñí¹ hó²¹ñí¹
 Dió³² hi³ lí¹ cue³² jáun² tsáu², hi³ tsá²jngih² siáh³
 jáh³ ta³ ñí¹ Dió³² hi³ ca³tí²¹ tsáu¹³ tsáu². 2 Hi³
 cun³ñí¹ hi³ hnga² mí²tsáu² hí³ né³ lín³ jan² tsá²
 quiunh³² hi³ cáun² lí¹ cháunh²³ tsí³ hi³ tiá² tsú²ta²¹
 la³jmí¹ quiunh³² jáun² tsá²mi³cuóun² rainh²¹, jáun²
 tin² bíh¹ tsú² jmu² juenh² tsí³ ñí¹con² tsá² tiá²
 jái¹³ má²ca³ngí¹³, jí³ tsá² má²ca³lí³can² ní² siáh³.
 3 Hi³ cun³ñí¹ hi³ quiunh³² tsú² la³ jáun² né³, jáun²
 hniáuh³² jngih³ tsú² jáh³ ta³ ñí¹ Dió³² hi³ ca³tí²¹
 tsáu¹³ hnga² la³ má²quionh³ jí³ tsáu¹³ tsáu² ní²

siáh³. 4 Hi³ jáun² né³, hí¹ jan² yáh³ tiá² hin² lí¹³
 lí¹ jmu³ hnga² hi³ lín³ jan² mí²tsá² hien¹, quí¹
 hnga² bíh¹ Dió³² téh²³ tsá² hí³ hi³ cueh³² dí² ta²¹
 quien² jáun², la³ cun³ ta²¹ hi³ ca³hiauh³ jáun² hla¹
 Aarón. 5 La³ jáun² bíh¹ lí³ uá²jai³² ñí¹con² Cristo,
 quí¹ jun³juáh¹³ hnga² yáh³ tsú² ca³ma³quien² hi³
 cáun² lí¹ ca³jmú³ hi³ lín¹³ Mí²tsá² Hien¹, tí³la³ Dió³²
 bíh¹ Tsá² ca³ma³quien² tsú² hi³ ca³cué³ jái¹³ hi³ hau³
 tsú² jái¹³ jáun², la³ cun³ hi³ ca³záih³ dí² jáun² la³ lá².

Hnú² bíh¹ Jón³² jná¹³,

Tsá² má²lí²ma³zián¹³ jná¹³ né³².

6 La³ cun³ hi³ rá¹juáh³ jáun² siáh³ ñí¹ Sí² hi³ ca³záih³
 dí² la³ lá²:

Hnú² bíh¹ Tsá² lín³ nú² Mí²tsáu² la³ cun³
 jmí¹hi³nio²,

la³jmí¹ lín³ jáun² Melquisedec bí¹ lín³ hnú².

7 Tá¹la³ ca³cuan³ jáun² Cristo ñí¹ hué²¹ lá² né³,
 ca³liéinh³² tsú² Dió³² Tsá² zia³² pí³ quioh²¹ hi³
 liáu³² ja¹ hla¹, hi³ ca³hiu³ ca³mí³ tsú² ca³la³ hi³ hó²
 jngih² hi³ hleh³² tiá³. Hi³ jáun² ca³nái³² bíh¹ Dió³²
 jè¹ tsú² quí¹ cun³ñí¹ hi³hliá² jlánh¹ ca³jmú³ tsú²
 nieh³. 8 Quí¹ uá¹jinh¹ cun³ jmí¹ má²lín³ bíh¹ tsú²
 Jon² Dió³², tí³la³ cun³quionh³ la³jí³² hi³ ca³ma³tso²
 tsú² jáun² tsí³ né³ ca³lí³tín² bíh¹ tsú² hi³ ma³tí³².

9 Hi³ jáun² jmí¹ ca³hiá² ca³táunh³ tsú² tán¹ hián²
 cu³tí³ né³, jmí¹jáun² ca³lín³ tsú² Tsá² lín³ mí¹ziah²¹
 hi³ líon³² tsáu², hi³ lí³ zian² tsú² cun³ jmí¹hi³nio²,
 ca³la³ jí³lín² tsá² jmu² nieh³ ñí¹con² tsú²; 10 hi³ la³
 cun³ jmí¹jáun² bíh¹ siáh³ ca³hiáu³² tsú² Dió³² hi³

lín³ tsú² Mí²tsá² Hien¹ la³ cun³ hi³ jmí¹ lín³ jáun²
Melquisedec.

Jlánh¹ háinh¹³ ní¹juáh³ tiú²uú² nio² cáun² tsí³ tsú²

¹¹ Hliáun³ lín³² bíh¹ jái¹³ zia³² hi³ jmí¹ lí³ juáh¹³
jnoh¹ ca³ti²¹ jái¹³ ní², tí³la³ má²juóuh³² lín³² bíh¹
hi³ jmú¹³ jnoh¹ siáh³ na²¹, quí¹ cun³ñí¹ hi³ uí³
lín³² bíh¹ má²ngi²³ hnoh² jái¹³. ¹² Quí¹ ta³né³² jmí¹
má²hniáuh³² hi³ ná¹lín³ tí³² bíh¹ náh² hmóu³², tí³la³
ñí¹con² hnoh² má¹ná¹, sa³ siáh³ bíh¹ siáh³ lí³hniah³
tsá² hléh³² cónh³¹ cu³ tsauh³² la³ cun³ jái¹³ hi³ lí³
mí¹ziah²¹ zión³² hi³ ca³niéh² náh² quioh²¹ Dió³² la³
jmí¹ ñí¹. Sa³ jmí²tiuh²¹ bíh¹ lí³hniauh²³ ñí¹con² náh²;
já² má³² pin³ bíh¹ jmí¹ má²hniáuh³² cúh¹³ náh²!
¹³ Quí¹ ní¹juáh³ tsá² hính²³ jmáh³la³ jmí²tiuh²¹, jáun²
tsá² la³ hí³ né³, lín³ la³jmí¹ lín³ dain² bíh¹, tiá²
má²tin² yáh³ tsú² quiáh³² hi³ chu²¹. ¹⁴ Tí³la³ má³²
pin³ bíh¹ cúh² tsá² má²hún¹ tsí³, tsá² má²ca³lí³ tin²
chu³ ñih³ he³ hi³ chu²¹ hi³ he³ hi³ hlah³ cun³quionh³
la³jí³² hi³ má²ca³há² ca³nga² tsú².

6

¹ Jáun² né³, cánh³ cu¹ chá¹³ dí² jái¹³ hi³ lí³
mí¹ziah²¹ zión³² hi³ ca³tin¹ Cristo, hi³ tí³ lí³mí¹ cu¹
tsá²lí³hún¹ tsí³ dí². Ha³ lí² cu¹ ziauh¹ dí² siáh³ jái¹³
hi³ lí³ jáun² la³jmí¹ lí³ jmí¹ hiah³² ñí¹ ca³lí³liau³, la³
cun³ jái¹³ hi³ juáh³ jáun² hi³ hniáuh³² zá³² tsú² jmí¹
tsí³ ca³ti²¹ ta²¹ hi³ jmu² jáun² hi³ jún²³ tsú², uá¹ la³
cun³ jái¹³ ca³ti²¹ hi³ hniáuh³² chá³² tsú² cáun² tsí³
ñí¹con² Dió³² ní² siáh³. ² Sa³jun³ ziauh¹ dí² siáh³

jái¹³ hi³ ca³ti²¹ hi³ zaun³² tsú² jmái², ji³ jái¹³ hi³ ca³ti²¹ hi³ rá²tsi³² tsú² jáun² cuo² ñí¹ quioh²¹ tsá² má²taunh³² ta²¹, sa³jun³ jái¹³ hi³ ca³ti²¹ hi³ jenh¹³ dí² ja¹ hla¹, sa³jun³ jái¹³ hi³ ca³ti²¹ jmái¹ hi³ ra³tsi³² Dió³² héih³² yáh³. 3 Jáun² la³ ní² bíh¹ tsáu¹³ dí² tí³ chí¹ján³ ní¹juáh³ lánh³ lí³ jái¹³ hi³ cue³² Dió³².

4 Qui¹ ní¹juáh³ tsá² má²ca³ta³zanh¹ ñí¹ tie³ joh¹ quioh²¹ Dió³², tsá² má²ca³lí³ cuoh² hi³ lí¹ cue³² Dió³², hi³ má²ca³hen³ tsú² Jmí²chí³ Chun¹, 5 tsá² má²ca³héi³ jú¹ chú³² quioh²¹ Dió³², hi³ má²ca³lí³ cuoh² siáh³ pí³ quioh²¹ hngá¹máh³ né³bí¹ ja³², 6 jáun² tsá² la³ hí³ cun³ tiá² lí¹³ bíh¹ zá³² siáh³ jmí¹ tsí³ cónh³¹ cu³ jéin³² ní¹juáh³ ca³jính³² tsú² tí³ cu³hna²¹, quí¹hliá² tsá² hí³ dá² má²ná¹ton²³ siáh³ crei²¹ Jon² Dió³² bíh¹, hi³ ná¹cue³² dí² siáh³ jái¹³ hi³ lí¹ ziu³ lí¹ hien³ tsáu² Jon² Dió³². 7 Jmú¹³ jái¹³: Ní¹juáh³ hué³² ñí¹ lau³² re² la³ cun³ hi³ jñi³² tsú² ní¹ má¹tsau³² jmí³, hué³² la³ jáun² bíh¹ jlánh¹ tanh² Dió³² hó¹ñí¹; 8 tí³la³ hué³² hiau² jmáh³la³ ton² jí³ ná² hlah³ né³, tiá² lin¹ ñí¹ quien² yáh³; hué³² la³ jáun² háinh¹³ hí³ hú¹mu³héih³² bíh¹, hi³ jáun² ñí¹ cá¹táuh³ né³, cun³ ca³tin¹ có³² bíh¹.

Ní¹juáh³ tsá² zia³² hi³ hu²¹ tsí³, tsá² la³ hí³ bíh¹ lí¹³ pin³

9 Tí³la³ hnoh², tsá² jlánh¹ hnau³ jnoh¹, uá¹jinh¹ má²lí²juáh¹³ jnoh¹ la³ ní², cun³ lá²³ jnoh¹ hi³ cu³tí³ tiáunh¹ hnoh² ja¹ cu³ nió³ quioh²¹ tsá² má²hé² má²mieh² hí³ Dió³², hi³ ná¹lín³ náh² jáun² tsá² má²ca³liáun³. 10 Qui¹ Dió³² dá² jan² Tsá² rá²tsi³²

héih³² re² tso² bíh¹, tiá² lí¹ tsá²con² yáh³ tsú² la³
 cun³ ta²¹ hi³ jmuh³² hnoh², hi³ ca³ma³jnia¹³ náh²
 jáun² hi³ hno³ náh² tsú² cun³quionh³ hi³ ca³ma³hon¹
 náh² jáun² tsá² joh¹ tsú², la³ cun³ hi³ ná¹jmuh³² náh²
 jáun² la³ tí³ ta³né³². 11 Jáun² jlánh¹ hnáu² jnoh¹ hi³
 ma³ quin³² ma³ jan³² náh² jmúh¹³ la³ má²ná¹jmuh³²
 náh² ní², hi³ hiún² honh² náh² jmúh¹³ la³ jáun²
 ca³la³ ñí¹ cá¹táuh³ jmái¹; jáun² bíh¹ lí³tí³ la³ cun³ hi³
 má²ná¹hu²¹ jáun² honh² náh². 12 Cu³tí³ tiá² hnáu²
 jnoh¹ hi³ hnoh² lí³ juinh³, tí³la³ hnáu² jnoh¹ hi³
 jmúh¹³ náh² la³jmí¹ ca³jmú³ tsá² ná¹hiáuh²³ jáun²
 la³ cun³ jái¹³ hi³ ca³jmú³ Dió³² hi³ cué³² bíh¹. Tsá²
 hí³ dá² ná¹hiáuh²³ hi³ jáun² cun³ñí¹ hi³hliá² ca³chá³
 cáun² tsí³, jí³ hi³ ca³cueh³ tsú² siáh³ tsí³.

13 Quí¹ jmí¹ ca³jmú³ jáun² Dió³² jái¹³ ñí¹con²
 hla¹ Há²bran²¹, jáun² jái¹³ jáun² ca³ma³tson² tsú²
 cun³quionh³ hi³ ca³hien³ hnga², quí¹hliá² tiá²
 zian² yáh³ jan² tsá² tí³ jlánh¹ bí¹ quien² hi³ jmí¹
 lí¹³ hien³ tsú². 14 Jmí¹jáun² ca³juáh³ tsú² la³ lá²:
 “Cu³tí³ bíh¹ má¹hé¹ má¹mieh¹³ jná¹³ hnú² hi³
 jmu¹ jná¹³ hi³ juóun³² lín³² jon³zih¹ hnú² lí³zian²”.
 15 Hi³ jáun² hiauh³ bíh¹ hla¹ Há²bran²¹ la³ cun³
 jái¹³ hi³ ca³jmú³ jáun² Dió³², quí¹hliá² ca³he³
 ca³ján³ tsú² ca³la³ hi³ juenh² lín³² tsí³. 16 Quí¹
 ní¹juáh³ tsá²mi³cuóun² má²tson² jái¹³ quioh²¹, jáun²
 má²tson² tsú² cun³quionh³ hi³ hien² tsú² jan² tsá²
 tí³ jlánh¹ quien² bíh¹; hi³ ní¹juáh³ má²lí²ma³tson²
 tsú² jái¹³ jáun² quioh²¹ né³, jáun² cu³ jáun² bíh¹
 ca³táuh³ hi³ nio² tun³ tsí³ tsá² jan². 17 La³ jáun²
 siáh³ ca³lí³hnió³ Dió³² jmu³ lín¹ lín²¹ ñí¹con² tsá²

hiáuh³ la³ cun³ lí³ jái¹³ hi³ ca³jmú³ dí² jáun², hi³ jmí¹líh³ tiá² za¹³ la³ cun³ hi³ lín²³ tsú² jmu³, jáun² la³ jáun² bíh¹ ca³ma³tson² tsú² jái¹³ quioh²¹. 18 La³ jáun² dá² ca³jmú³ Dió³², Tsá² cun³ tiá² lí¹³ ma³cau², quí¹ jáun² cun³quionh³ la³ jáun² lí¹³ zia³² tun³ jái¹³ ñí¹con² jnoh¹ hi³ jmí¹líh³ tiá² za¹³; hi³ cun³quionh³ hi³ jáun² né³, má²lí¹³ niau²¹ tiá³ tsí³ dí² ca³ti²¹ hi³ ná¹hé² ná¹jan³² dí² jáun², jnoh¹ tsá² má²ca³hnah¹³ dí² jan² Tsá² taunh² hó¹ñí¹. 19 Cun³quionh³ jái¹³ hi³ hu²¹ jáun² tsí³ dí² tá²no¹ tiá³ jmí¹ tsí³ dí² hi³ hí¹ cáun² hi³ háinh¹³ tiú²uú² zia³², la³jmí¹ tá²zah¹ tiá³ mu² ní¹ má¹lí²tión³² tsú² hlah³² pa²¹ quioh²¹ chu³ jmáí². Hi³ hlah³² pa²¹ jáun² quiú¹³ dí² né³, má²hí¹hun¹ tiá³ la³ tí³ cu³hna²¹ hmih³² pa²¹ hi³ he² jáun² ñí¹hiú¹³ ñí¹ jlánh¹ hien¹ la³ tí³ hñu³mi³cuú² bíh¹, 20 ñí¹ hi²¹ jáun² Jesús jmí¹ ngah²¹ hi³ nia³² juí³² hi³ ca³ta¹ jnoh¹. La³ jáun² bíh¹ lí³ hi³ má²lín³ tsú² jan² Mí²tsá² Hien¹ cun³ jmí¹hi³nio², la³jmí¹ lín³ jáun² Melquisedec.

7

Jesús lín³ Mí²tsá² Hien¹ la³jmí¹ lín³ Melquisedec

1 Melquisedec hi³ bíh¹ jmí¹ lín³ re²¹ juú² Salem jí³ mí²tsáú² quian²¹ Dió³² Tsá² cú² juenh². Tsá² hí³ bíh¹ ca³ñí¹ma³jéinh³ hla¹ Há²bran²¹ jmí¹ cá¹jính²¹ ñí¹ ca³láih¹³ jáun² hniéi² quionh³ tsá² jmí¹ ná¹lín³ re²¹, jáun² jmí¹ jáun² ca³ma³miih² tsú² Há²bran²¹ hí³. 2 Jmí¹ jáun² ca³cuéh³ Há²bran²¹ tsá² hí³ cáun² la³ cun³ quia³ la³jí³² hi³ ca³láih¹³ tsú² ñí¹ ca³ñí¹jmú¹³

jáun² hniéi². Hi³ jmái² tsú² jáun² Melquisedec né³, hnió³ juáh³ “re²¹ tsá² tin² rá²tsi³² héih³² cú²tso²”. Juú² ñí¹ jmí¹ lín³ tsú² jáun² re²¹ né³, jmái² Salem; hi³ jmái² jáun² Salem hnió³ juáh³ “tie³ bíh¹ nio²”. Jáun² hi³ jmái² tsú² jáun² niéih³ siáh³ “re²¹ tsá² jmu² hi³ niau²¹ tie³”. ³ Tsá² hí³ bíh¹ jan² tsá² lí¹ ca³ngó² cá²jnia³, tsá² tiá² lin¹ hin² jméi² mí¹ziú¹³ sa³jun³ lin¹ hin² dá² jún¹ rainh²¹ tsú², tsá² zian² jmí¹tin². Tiá² lin¹ yáh³ hín² dá² jmái¹ ca³li³zian² tsú², sa³jun³ jmái¹ hi³ jun³ yáh³ tsú² lin¹. La³ jáun² bíh¹ lín³ tsú² la³jmí¹ lín³ hnga² Jon² Dió³², jan² mí²tsáu² zian² cun³ jmí¹hi³nio².

⁴ Sá¹ní² jie³ né³ lánh³ máh³ la³ quien² Melquisedec hí³, quí¹ jhí¹ la³ tí³ hnga² máh³ Há²bran²¹ jméi² dí¹hio³ ñú¹deh³ dí² ca³cué³ ñí¹con² tsú² cáun² la³ cun³ quia³ la³jí³² hi³ ca³láih¹³ dí² jáun² ñí¹ ca³ñí¹jmú¹³ dí² jáun² hniéi²! ⁵ Hi³ jáun² uá¹jinh¹ tsá² ná¹lín³ mí²tsáu² jón²zih¹ jón²cho¹ hla¹ Leví má²tí³² la³ cun³ lí³ jáun² héih³² quioh²¹ hla¹ Moisés, hi³ má³í³² cáun² la³ cun³ quia³ la³ cun³ hi³ zia³² quioh²¹ tsáu², tí³la³ ñí¹con² má²tún² hmóu³² tsá² jan² dí¹hio³ ñú¹deh³ quionh³ bíh¹ tsú² má¹ná¹, la³ cun³ hla¹ Há²bran²¹ yáh³; ⁶ tí³la³ Melquisedec hí³ né³, uá¹jinh¹ tiá² jmí¹ lín³ tsú² jón²zih¹ jón²cho¹ hla¹ Leví, cu³ jáun² cáun² ca³hiau³ bíh¹ tsú² cáun² la³ cun³ quia³ quioh²¹ Há²bran²¹, tsá² ca³jmú³ hí³ Dió³² jái¹³ quionh³. Hi³ jáun² jmí¹jáun² né³, ca³ma³miih² Melquisedec Há²bran²¹ hí³. ⁷ Qui¹ cun³ la³jáí³² bíh¹ dí² ná¹né¹ hi³ tiu³nio² tsá² quien² bíh¹ ma³miih² tsá² huen³. ⁸ Jáun² né³, tsá² he² cáun²

la³ cun³ quia³ ñí¹con² jnoh¹, tsá²mi³cuóun² bíh¹ hí³, tsá² tón³² jmáí¹ jún²³ bíh¹; ti³la³ ñí¹ Sí² quioh²¹ Dió³² má¹na²¹, rá¹hle³² hí³ la³jmí¹ lí³ la³ má²zian² jáun² bíh¹ Melquisedec hí³. 9 Hí³ jáun² cun³ñí¹ hí³ hla¹ Há²bran²¹ ca³cué³ cáun² la³ cun³ quia³ ñí¹con² tsá² hí³, jáun² né³, lí¹³ juáh¹³ dí² hí³ ja³bí¹ hla¹ Leví tsá² jón²zih¹ jón²cho¹ tsú² uá²jai³² ca³cué³ cáun² la³ cun³ quia³ jmí¹;jáun², tsá² lín³ hí³ mí¹ziah²¹ quioh²¹ la³jín³² mí²tsáu², tsá² ná¹he² hí³ cáun² la³ cun³ quia³ la³ ti³ ta³né³². 10 Qui³ jmí¹ má²quian³² bíh¹ Há²bran²¹ jún² hí³ lí³zian² jan² tsá² lín¹³ hí³ mí¹ziah²¹ quioh²¹ mí²tsáu² la³ cun³ jmí¹ ñeh² bíh¹ hí³ tsó³² jáun² Melquisedec hí³ tsa³ma³jéinh³ tsú².

11 Hí³ tsá² *Israel né³, ca³héi³ héih³² quioh²¹ Dió³² tá¹la³ jmí¹ tionh¹ jáun² mí²tsáu² tsá² jón²zih¹ jón²cho¹ hla¹ Leví hí³ ñí¹ hó²¹ñí¹ tsú²; ti³la³ sá¹jmí¹ hí³ jmí¹ lí³ chun¹ tsú² cun³quionh³ tá¹³ tsá² ná¹lín³ hí³ mí²tsáu² dúh¹, jáun² tiá² jmí¹ lí³ hniáuh³² yáh³ hí³ lí³jnia² siáh³ cónh^{3í1} jan² Mí²tsáu², Tsá² lín³ la³jmí¹ lín³ Melquisedec, quí¹ jmí¹ la³ tiah²¹ bíh¹ jan² mí²tsáu² lín³ la³jmí¹ lín³ hla¹ Aarón. 12 Ti³la³ ní¹juáh³ ca³zan² he³ ñí¹ mí²tsáu² zian² né³, jáun² cun³ ca³ti²¹ bíh¹ hí³ za¹³ siáh³ liei²¹ uá²jai³². 13 Qui¹ la³ cun³ rá¹juáh³ ñí¹ Sí² hí³ ca³tin¹ Ti³² Juo¹³ dí², hí³ uá¹jinh¹ lín³ tsú² jan² Tsá² ñí¹ má²cú¹ má²ñeh¹ quioh²¹ jan² tsá² quian³tun³ jon² Israel, ti³la³ tsá² cu³ nió³ hí³ má¹na²¹, hí¹ jan² yáh³ tiá² ca³lín³ mí²tsáu² hí³ jmí¹ lí¹³ tsa³jmú³ ta²¹ ñí¹hiú¹³. 14 Qui¹ lin¹ lín²¹ bíh¹ hí³ Ti³² Juo¹³ dí² jan² tsá² jón²zih¹

jón²cho¹ hla¹ Judá, hi³ tiá² tsá² hí³ ca³hien³ yáh³
hla¹ Moisés hi³ lí¹³ jmu³ mí²tsáu².

15 Hi³ jáun² né³, tí³ lí³mí¹ jlánh¹ lin¹ bíh¹ jái¹³
ní² cun³ñí¹ hi³ ca³lí³jnia² jan² Mí²tsáu² siánh³ siáh³
hi³ lín³ la³jmi¹ lín³ jáun² Melquisedec, 16 jan²
Tsá² má²lín³ Mí²tsáu² cun³ñí¹ hi³ quian³² tsú² pí³
hi³ zian² cun³ jmí¹hi³nio², jun³juáh¹³ hi³ lín³ tsú²
Mí²tsáu² cun³quionh³ hi³ lin¹ hin² tsánh² jméi²
dí¹hio³ ñú¹deh³ yáh³ tsú² la³ cun³ rá¹juáh³ jáun²
liei²¹. 17 Tí³la³ la³ cun³ rá¹juáh³ jáun² jái¹³ quioh²¹
Dió³² bíh¹, ñí¹ rá¹juáh³ jáun² la³ lá² hi³ ca³tin¹ tsú²:
Hnú² bíh¹ Tsá² lín³ nú² Mí²tsáu² la³ cun³
jmí¹hi³nio²,

hi³ lín³ nú² jáun² la³jmí¹ lín³ Melquisedec.

18 Jáun² la³ jáun² lí³ hi³ héih³² hi³ jmí¹ zia³² jáun²
jmí¹tin² tiú²uú² ca³lí³ quien² yáh³, qui¹ la³ñí¹
la³ján³ tiá² jmí¹ pin³ yáh³, sa³jun³ ca³jmú³ bíh¹ ta²¹
la³ cun³ qui³ jmí¹ ca³ti²¹, 19 qui¹ tiá² hin² ca³tá²
ca³hián² yáh³ cun³quionh³ héih³² jáun²; hi³ ja³bí¹ la³
jáun² siáh³ má²zia³² cáun² hi³ má²hu²¹ tsí³ dí² hi³
jlánh¹ bíh¹ chu²¹, cáun² hi³ jmu² hi³ tsá¹janh¹³ dí²
ñí¹con² Dió³².

20 Hi³ hí¹ la³ tí³ hnga² yáh³ Dió³² ca³ma³tson² jái¹³
cun³quionh³ hi³ ca³hien³ hnga², hi³ Tsá² hí³ lín³
Mí²tsáu², uá¹jinh¹ tiá² lin¹ ca³ma³tson² tsú² jái¹³ hi³
ca³tin¹ tsá² qui³ má²ná¹lín³ hí³ mí²tsáu². 21 Tí³la³
hi³ ca³tin¹ Mí²tsáu² Tsá² hien²³ dí² lá² má¹ná¹,
ca³ma³tson² bíh¹ Dió³² hi³ ho² tsú² jái¹³ jáun² jmí¹
ca³záih³ dí² tsú² la³ lá²:
Dió³² má²ca³ma³tson² jē¹,

hi³ cun³ jmí¹lín³ yáh³ tiá² za¹³ tsí³ tsú².

Hnú² bíh¹ Tsá² lín³ nú² Mí²tsáu² la³ cun³
jmí¹hi³nio²,

hi³ lín³ nú² la³jmí¹ lín³ jáun² Melquisedec.

22 Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹, lín³ Jesús jan² Tsá²
má²tson² cáun² nió³² hi³ jlánh¹ bíh¹ chú³² la³ cónh³
bíh¹ hi³ jmí¹ lí³ jmí¹tin². 23 Juóun³² tsáu² ca³lín³
mí²tsáu² qui¹hliá² tiá² ca³li³uén³ yáh³ tsú² hi³ ho²
jái¹³ jáun², qui¹ ca³qui² cá²tsan³ bíh¹ tsú². 24 Tí³la³
Jesús má¹ná¹, la³ má²lín³ jáun² bíh¹ tsú² Mí²tsáu²,
tiá² lin¹ hniah³ yáh³ jan² tsá² siánh³ hi³ hí³ cha¹³
tsú², qui¹ hí³ bíh¹ zian² cun³ jmí¹hi³nio². 25 Cun³ñí¹
hi³ jáun² né³, hí³ bíh¹ lín³ Tsá² tin² líon³² tsáu²
ca³la³ tán¹ hián² cu³tí³, lí³ua³ jan² tsá² má²tsá²janh³²
ñí¹con² Dió³² cun³quionh³ hí³ dí², qui¹ hí³ bíh¹ zian²
cun³ jmí¹hi³nio² hi³ cuá¹hiú² cuá¹mi³² ñí¹con² Dió³²
hi³ ca³tin¹ tsáu².

26 Jan² Mí²tsá² Hien¹ la³ hí³ bíh¹ lí³hniah²³ ñí¹con²
dí², jan² Tsá² hien¹, jan² Tsá² hí¹ cáun² hi³ hlah³ tiá²
ca³jmú³ hi³ sa³jun³ tso³ yáh³ ca³jmú³, jan² Tsá² tiá²
ca³cunh³ quionh³ tsá² ren² tso³, Tsá² jlánh¹ ca³lí³
quien² la³ cónh³ bí¹ la³jín³² tsá² tionh² hñu³mi³cuú².

27 Hí¹ jan² yáh³ tsá² lín³ mí²tsá² hien¹ tiá² cunh³
tsú², qui¹ jmá¹ ca³la³ jí³² hniáuh³² jngih³ tsá² hí³
jáh³ ñí¹con² Dió³², la³ñí¹ tín² hi³ ca³tin¹ hnga²,
ní¹ má¹lí³² jáun² né³, jmu² tsú² siáh³ hi³ ca³tin¹
tsáu². Tí³la³ Jesús má¹ná¹, cu³ jéin³² tán¹ bíh¹
ca³jun³ hi³ ca³tin¹ ca³la³ jín³² tsáu², jmí¹ ca³cuen³
tsú² jáun² hnga² yáh³. 28 Tí³la³ tsá² hiauh³ hi³ ta²¹
hi³ lín³ mí²tsá² hien¹ la³ cun³ lí³ jáun² liei²¹ quioh²¹

hla¹ Moisés né³, tsá² hí³ dá² cáun² quiunh³² la³
 cun³ qui³ quiunh³² tsáu² bíh¹ hi³ lí¹ cháunh²³ chí¹
 cáun² hi³ tiá² tsú²ta²¹; tí³la³ jmí¹ má²ca³nga² hi³
 lí³ jáun² liei²¹ jáun² né³, Dió³² ca³jmú³ cáun² jái¹³
 cun³quionh³ hi³ ca³hien³ hnga² hi³ hió³² dí² Jon²
 hnga² cú²jueh³² hi³ lín¹³ Mí²tsá² Hien¹, jan² Tsá²
 ca³hiá² ca³táunh³ ca³la³ tán¹ hián² cu³tí³, la³ cun³
 jmí¹hi³nio².

8

Cun³quionh³ Jesús bíh¹ ca³hín¹³ nió³² hmai²¹

1 Jáun² né³, la³ cun³ jái¹³ hi³ jlánh¹ bíh¹ quien²
 ja¹ la³jí³² jái¹³ hi³ má²lí²juáh¹³ jnoh¹ ní² niéih³
 la³ lá²: Hi³ Mí²tsá² Hien¹ Juo¹³ dí² cu³tí³ lín³ la³
 má²lí²juáh¹³ jnoh¹ ní², hi³ hí³ bíh¹ má²ca³ta³cua¹³
 hñú³mí³cuú² tí³ cuá² chu²¹ quioh²¹ Dió³² Tsá²
 cuá¹quien². 2 Tsá² hí³ bíh¹ lín³ Mí²tsáu² Tsá² jmu²
 ta²¹ ñéih³ hñú³ hien¹, tí³la³ hú¹tá¹ hñú³ hien¹ tson²
 má¹ná¹, hi³ ca³jmú³ hnga² Dió³², jun³juáh¹³ hi³
 ca³jmú³ jáun² tsá²mí³cuóun² yáh³.

3 Jáun² né³, la³jín³² tsá² ca³lí³hiáun¹ hi³ lín³
 mí²tsá² hien¹, tiu³nio² zia³² hi³ cue³² ñí¹con² Dió³²,
 hi³ jngih² tsú² siáh³ jáh³ ñí¹con² Dió³²; hi³ cun³ñí¹
 hi³ jáun² né³, ja³bí¹ Jesucristo ca³lí³ hniáuh³² hi³
 zia³² hi³ cué³² siáh³. 4 Tí³la³ sá¹jmí¹ hi³ zian²
 bíh¹ tsú² ñí¹ hué²¹ lá² dúh¹, jáun² tiá² Mí²tsáu²
 jmí¹ lín¹³ yáh³ tsú², quí¹ la³ tí³ ta³né³² bíh¹ zian²
 tsá² ná¹lín³ mí²tsáu², tsá² zia³² hi³ cue³² ñí¹con²
 Dió³² la³ cun³ rá¹lí³ jáun² liei²¹ quioh²¹ hla¹ Moisés.
 5 Tí³la³ mí²tsáu² hí³ má¹na²¹, cáun² ná¹jmu² tá¹³

ñéh³ hñú³ hien¹ hi³ lí³ jmáh³la³ henh¹³ quioh²¹
 hi³ zia³² jáun² ti³ hñu³mi³cuú² bíh¹. Né¹ bíh¹ dí²
 hi³ tson² bíh¹ cáun² hi³ ti³ lí¹ jmouh³² bíh¹ tsú²
 jaun³², qui¹ jmí¹ ca³ti³ ñí¹ jmu³ hla¹ Moisés cuáh³²
 hñú³ hmih³² jáun², jáun² Dió³² ca³juáh³ la³ lá²:
 “Hua³hín¹³ nú² hi³ jmóuh¹ hnú² tán¹ hián² cu³ti³
 la³ cun³ lí³ nóh³² quioh²¹ hñú³ hi³ má²lí²hie³ jná¹³
 hnú² tsi³ máh³ lá²”. 6 Ti³la³ Mí²tsá² Hien¹ Juo¹³ dí²
 má¹ná¹, má²ca³joh¹³ cáun² ta²¹ ti³ jlánh¹ bíh¹ quien²,
 qui¹ cun³quionh³ hí³ bíh¹ ca³hi³ cáun² nió³² hi³
 jlánh¹ bíh¹ chu²¹; hi³ jmí¹ ca³hi³ jáun² nió³² hmai²¹
 né³, jáun² jmí¹jáun² ca³jmú³ Dió³² jái¹³ jlánh¹ bíh¹
 chu²¹ la³ cónh³ bíh¹ hi³ ca³jmú³ tsú² jáun² jmí¹tin².

7 Qui¹ sá¹jmí¹ hi³ ca³lí³ti³ nió³² hi³ ca³hi³ jáun² la³
 ñí¹, jáun² tiú²uú² jmí¹ lí³ hniáuh³² yáh³ hi³ tanh¹³
 tsú² siáh³ cáun² nió³² hmai²¹. 8 Ti³la³ Dió³² ca³jién³²
 tsá² hí³ hi³ tiá² tú² tiá² tsin²³ yáh³ tsú², hi³ jáun²
 ca³juáh³ tsú² la³ lá² hi³ ca³tin¹ tsá² hí³:
 Juo¹³ dí² juáh³ la³ lá²:

Chau²¹ jmái¹ hi³ tanh²¹ jná¹³ siáh³ cáun² nió³²
 hmai²¹,

quiúnh¹ jná¹³ tsá² *Israel ji³ tsá² Judá ní² siáh³,

9 Nió³² jáun² tiá² lí³ la³ cun³ lí³ nió³² hi³ ca³jmú³²
 jná¹³ quiúnh¹ ná¹ dí¹hio³ ñú¹deh³ tsú², tsá²
 jmí¹ zian² jmí¹tin²,

jmái¹ hi³ ca³zánh³ jná¹³ jáun² cuo² tsú² hi³ ca³huen³
 ná¹ tsú²,

jmái¹ hi³ jmí¹ tionh¹ tsú² jáun² hué³² Egipto.

Nió³² hi³ ca³jmú³² jná¹³ jáun² quiúnh¹ tsú²,

tiá² ca³ma³ti³² yáh³ tsú²,

cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ tiú²uú² ca³tánh³² jná¹³ tsú²
hó¹ñi³², juáh³ Juo¹³ dí².

10 Hi³ jáun² ní¹ má¹jáun² tanh²¹ jná¹³ siáh³ cáun²
nió³² quiúnh¹ ná¹ tsá² Israel hi³ lí³ la³ lá²,
juáh³ Juo¹³ dí²:

Taunh²¹ jná¹³ héih³² quion²¹ la³ tí³ jmí¹ tsí³ tsá² hí³,
hi³ tón¹³ jná¹³ siáh³ la³ tí³ hñu³ tsí³ tsú².

Ní¹ má¹jáun² né³, lín¹³ jná¹³ hú¹tá¹ Dió³² Juo¹³ tsú²,
hi³ jáun² tsá² hí³ né³, lín¹³ tsá² tionh² jo³uón³² jná¹³.

11 Má¹jáun² tiú²uú² lin¹ lí³ hniáuh³² ma³tín² tsú²
tsá²ján² tsá²ján²,

hi³ juáh¹³ hi³ záih³² tsú² rainh²¹ hi³ hniáuh³² lí³
cuóun³² tsú² Juo¹³ dí²,

sa³jun³ ñí¹con² tsá²co¹ tsú²,

sa³jun³ ñí¹con² rainh²¹ tsú² siáh³,

quí¹ ca³la³ jín³² tsáu² bíh¹ lí³ cuóu³² jná¹³,

uá¹ hi³ tsá² quien², uá¹ hi³ tsá² tiá² quien².

12 Má¹jáun² má²hin¹³ jná¹³ la³jí³² hi³ má²ca³jmú³
tsú² cun³ tín² tsí³ hmóu³²,

hi³ jmí¹líh³ tiú²uú² cháu¹ jná¹³ tsín³² tso³ quióh²¹
tsú².

13 Jáun² né³, cun³quionh³ hi³ hie³² jáun² Dió³² cáun²
nió³² hmai²¹, má²lin¹ hi³ má²tseh¹ bíh¹ hi³ jmí¹
lí³ jáun² jmí¹tín²; hi³ lí³ua³ cáun² hi³ má²tseh¹ né³,
cáun² má²tsá²lí³yenh³ bíh¹, hi³ tiú²uú² lin¹ nga³
zia³² ñí¹ lí³ jmuh¹ ta²¹, má²ja³quían³ tá¹ron¹³ tí³ có³²
bíh¹.

9

*Ñí¹hiú¹³ zia³² ñí¹ hué²¹ lá² jí³ ñí¹hiú¹³ zia³²
hñu³mi³cuú²*

¹ Jáun² né³, nió³² hi³ jmí¹ hu²¹ jáun² la³ jmí¹ ñí¹ jmí¹ quionh³ héih³² quioh²¹ ca³ti²¹ ha³ lánh³ rón³² hniáuh³² ma³tsu³ ma³jónh³² tsú² Dió³², la³ má²quionh³ cáun² hñú³ hien¹ ñí¹ lí¹³ ma³tsu³ ma³jónh³² tsú² Dió³² hi³ ca³jmú³ jáun² tsá² zian² ñí¹ hué²¹ lá². ² Cuáh³² hñú³ hmih³² jáun² né³, jmí¹ lí³ tun³ ñéih³, hi³ lí³ la³ lá²: Ñéih³ ñí¹ la³ñí¹ jmí¹ lí³ cáun² ñí¹ hien¹, ñí¹ jmí¹ zeh¹ cáun² candelero jueh³² hi³ jmí¹ tsi²¹ quiau³ sí², hi³ ñí¹ jáun² siáh³ jmí¹ zeh¹ cáun² mesa ñí¹ jmí¹ ná¹tsi²¹ *hi³ cuú²miih²¹ hien¹. ³ Jáun² ní¹ má¹ca³nga² jáun² ñí¹ he¹ hmih³² ñí¹ má²tun³ né³, jmí¹ lí³ siáh³ cáun² ñí¹ jlánh¹ bíh¹ hien¹. ⁴ Ñí¹ jáun² jmí¹ lí³ siáh³ cáun² ñí¹hiú¹³ míh¹ lí³ mí¹ñí² cú¹mí¹niau²¹ ñí¹ tí² jin³² tsú² ziún², la³ má²quionh³ cáun² cuó² hi³ rá¹piéh²³ cú¹mí¹niau²¹. Hñu³ cuó² jáun² jmí¹ dí¹hu²¹ cáun² tse³ lí³ mí¹ñí² cú¹mí¹niau²¹; hi³ hñu³ tse³ jáun² né³, jmí¹ tioh³ la³ cun³ má³² hi³ téh²³ tsú² maná hi³ ca³súh³ jáun² Dió³². Ja³bí¹ hñu³ cuó² jáun² jmí¹ hu²¹ siáh³ hmá²hu²¹ quioh²¹ hla¹ Aarón hi³ ca³hion² jáun² zen². Hi³ hñu³ cuó² jáun² jmí¹ hu²¹ siáh³ tá¹ tun³ jo²¹ hmá² hi³ lí³ quín¹ ñí¹ jmí¹ rá¹lí³ jáun² héih³² quioh²¹ nió³² hi³ ca³jmú³ jáun² Dió³². ⁵ Ñí¹ cuó² jáun² jmí¹ tionh¹ gon³ querubines quian²¹ Dió³² hi³ ná¹lái¹n¹. Cun³quionh³ tsá² lái¹n¹ hí³ né³, jmí¹ lin¹ hi³ Dió³² cuá³ ñí¹ jáun². Tsá² hí³ jmí¹

ná¹hai²¹ pí¹³ ñí¹ quioh²¹ ñí¹ jmí¹ ná²tsí³ jáun²
 mí²tsá² híen¹ la³ cun³ hi³ lí¹ cue³² ñí¹con² Dió³² hi³
 ca³tí²¹ tso³. Tí³la³ cun³ ní² bíh¹ má²tioh²¹ hi³ ca³tí²¹
 jái¹³ ní² ta³né³².

6 Ní¹ má¹lí³² jáun² hua³jan²¹ la³jí³² hi³ jáun² né³,
 jáun² tsá² ná¹lín³ mí²tsáu² tí² taunh³² cun³ jmá²
 cun³ jnia³² ñí¹ híen¹ la³ñí¹ jáun², hi³ jmu² ta²¹
 hi³ ca³tin¹. 7 Tí³la³ ñí¹ híen¹ quien² ñí¹ má²tun³
 jáun² má¹na²¹, jí³²la³ hnga² mí²tsá² híen¹ bíh¹
 jmí¹ tsá²hi³² cu³ jéin³² cú² mii²; ní¹ má¹já²hi³²
 tsú² ñí¹ jáun² né³, hniáuh³² quian³² tsú² jmí¹³
 jáh³ hi³ tsa³ma³jnia³² dí² hi³ ca³tí²¹ tsáu¹³ hnga²,
 la³ má²quionh³ tsáu¹³ la³jín³² tsáu² ní² siáh³, la³
 cun³ la³jí³² tso³ hi³ ca³jmú³ tsú² ta³ tiá² ñí³².
 8 Cun³quionh³ hi³ jáun² hie³² dí² Jmí²chí³ Chun¹ hi³
 tiá² jui³² jmí¹ má²há²na²¹ yáh³ hi³ jmí¹ lí³ ngá¹³
 lí³ua³ jan² tsáu² la³ tí³ ñéih³ ñí¹ jlánh¹ bíh¹ híen¹
 tá¹la³ jmí¹ zeh¹ jáun² hñú³ híen¹ lí³ hmih³² hi³ ca³lí³
 jáun² jmí¹jáun². 9 La³jí³² bíh¹ hi³ jáun² lí³ la³jmí¹ lí³
 cáun² jái¹³ hi³ ca³tí²¹ jmái¹ hi³ ziaun² dí² lá² ta³né³²,
 hi³ jmu² lin¹ hi³ ca³la³ jí³² hi³ jmí¹ tsá²cué² tsú² jáun²
 ñí¹con² Dió³² jí³ jáh³ hi³ jmí¹ jngih² tsú² ñí¹ jáun²
 ní² siáh³, cónh³ tiá² jmí¹ tú² jmí¹ tsin²³ bíh¹ hi³ jmu³
 hi³ lí¹³ niau²¹ tie³ cun³ tán¹ cun³ hián² jmí¹ tsí³ tsá²
 má²ná¹ má²tsú² má²jónh³² hí³ Dió³². 10 Hi³ la³jí³²
 héih³² ca³tí²¹ he³ lánh³ hniáuh³² zian² tsú², uá¹la³
 cun³ má³² hi³ cú² hi³ hính²³ tsú², jí³ héih³² ha³ lánh³
 rón³² lí³ jin² tsú² cun³quionh³ ha³ lánh³ rón³² lóh³²
 tsú², la³jí³² héih³² ní² jmí¹ quien² jmáh³la³ ta³ tiá²

má²ca³za³ Dió³² nió³² jáun² bíh¹.

11 Ti³la³ né³² né³, má²cuan² bíh¹ Cristo, Tsá² lín³ hí³ Mí²tsá² Hien¹ ca³ti²¹ la³ji³² hi³ chu²¹ hi³ má²zia³² ta³né³². Hi³ ñí¹ hien¹ ñí¹ jmu² tsú² tá¹³ hi³ lín³ Mí²tsáu² né³, cáun² ñí¹ jlánh¹ bí¹ chu²¹ bíh¹, hi³ ti³ jlánh¹ bíh¹ quien² siáh³, jun³juáh¹³ cáun² ñí¹ ca³jmú³ tsá²mi³cuóun² yáh³, la³ cun³ jun³juáh¹³ ñí¹ hue²¹ lá² yáh³. 12 Ti³la³ má²ca³hi³ bíh¹ Cristo ñí¹ jlánh¹ bíh¹ hien¹ jáun², hi³ ca³ñí¹jéin¹³ tsú² jmí¹³ hnga², jun³juáh¹³ jmí¹³ zéin¹ yáh³, hi³ sa³jun³ jmí¹³ cuá¹juí² míh¹ yáh³. Cu³ jéin³² tán¹ bíh¹ ca³ñí¹hi³² tsú² ñí¹ jáun², hi³ ca³joh¹³ hi³ lí¹³ lión³² tsáu² hi³ jáun² lí¹³ zian² cun³ jmí¹hi³nio². 13 Qui¹ ní¹juáh³ ta³bí¹ cun³quionh³ jmí¹³ cuá¹juí² ji³ zéin¹ yáh³ jmí¹ lí²ji² ngú³ quioh²¹ tsá² ren² tso³ ta³ ñí¹ Dió³², ho³ ji³ cun³quionh³ hi³ sen³² jáun² tsá² ren² tso³ juá² quioh²¹ cuá¹juí² míh¹ hi³ ca³cáun³ jáun² ñí¹hiú¹³ siáh³, 14 hi³ jáun² né³ itia¹³ bíh¹ tiá³ jmí² quioh²¹ Cristo tiá² lí³ quien², Tsá² ca³cuen³ hí³ hnga² ñí¹con² Dió³² cun³quionh³ Jmí²chí³ zian² cun³ jmí¹hi³nio², la³jmí¹ cuen² tsáu² jan² jáh³ jin²! Hi³ cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, má²lí¹³ má¹ti²¹ dí² ñí¹con² Dió³² Tsá² juú²tsáun², qui¹ má²ca³lí³ jin² dí² la³ ti³ hñu³ jmí¹ hñu³ tsí³ dí² ca³ti²¹ la³ji³² hi³ jmí¹ jmu³² dí² jáun², hi³ jmí¹ jmu² hi³ tiauh² dí² jáun² jo³cuo² hmú³².

15 Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, Jesucristo bíh¹ lín³ Tsá² cua³tianh² cáun² nió³² hmai²¹; hi³ jáun² tsá² má²ca³te³ hí³ Dió³² lí¹³ hiáuh³ cáun² hi³ quien² cun³ jmí¹hi³nio², la³ cun³ hi³ ca³jmú³ jáun² Dió³²

jái¹³ hi³ cué³², qui¹ cun³ñí¹ hi³ ca³jun³ jáun² Cristo
 bíh¹ má²zia³² ha³ lánh³ rón³² lí¹³ hin³ tso³ hi³
 ca³jmú³ jáun² tsáu² tá¹la³ jmí¹ tiáunh¹ tsú² jáun²
 nió³² la³ñí¹. 16 Jmú¹³ jái¹³, ní¹juáh³ quiau³ hi³ quiú²
 jan² tsáu², tiá² má²quien² yáh³ tá¹la³ tiá² má²ca³lí³
 tson² hi³ má²jun² tsá² ca³quiú² hí³ quiau³. 17 Qui¹
 quiau³ hi³ quiú² tsú² jáun² tiá² má²quien² yáh³
 tá¹la³ zian² tsá² ca³quiú² hí³ jái¹³ jáun², ní¹ má¹jun²
 máh³ tsú² má²quien². 18 La³ jáun² bíh¹ lí³ ca³tí²¹
 nió³² hi³ ca³quiú² jáun² Dió³² la³ñí¹, hi³ cun³quionh³
 hi³ ca³tán² jáun² jmí²hán¹ jáh³ bíh¹ ca³hín¹³ nió³²
 jáun². 19 Jmí¹jáun² ca³hieh³ tín² hla¹ Moisés la³jín³²
 tsáu² héih³² hi³ jmu² Dió³²; jmí¹ lí²¹ jáun² né³,
 ca³can³ tsú² jñú¹³ *já¹ziáh² quian²¹ hin³² dáin³
 quionh³ cáun² ñeh¹ náí² jmái² hisopo, hi³ jáun²
 ca³ma³jlih²¹ tsú² cun³quionh³ jmí¹³ cuá¹juí² míh¹
 [jí³ jmí¹³ zéin¹ ní² siáh³] hi³ má²ná¹jan² quionh³
 jmái², hi³ ca³péih³ tsú² ñí¹ Sí² tioh³ héih³² quioh²¹
 Dió³², jí³ la³ má²quionh³ la³jín³² tsáu² ní² siáh³.
 20 Jáun² ca³záih³ dí² tsá² hí³ la³ lá²: “Cun³quionh³
 jmí² lá² bíh¹ lí²tson² nió³² hi³ ca³tanh² Dió³² quiúnh¹
 hnoh²”. 21 Ja³bí¹ ca³péih³ siáh³ Moisés jmí² hñú³
 hien¹ jáun², la³ má²quionh³ la³jí³² hi³ nio² jáun²
 ñéih³ siáh³ hi³ jmúh³² tsú² ta²¹ ní¹ má¹ca³ma³tsu³
 ma³jónh³² tsú² Dió³². 22 Qui¹ la³ cun³ rá¹lí¹³ jáun²
 héih³², hi³ míh¹ tiá² la³jí³² bíh¹ lí³ hniáuh³² jmu³ tsú²
 jí² cun³quionh³ jmí²; hi³ sa³jun³ lí¹³ bíh¹ hin³ tsáu¹³
 tsú² ní¹juáh³ hi³ tiá² quionh³ jmí².

Cun³quionh³ hi³ ca³cuen³ hnga² bíh¹ Jesús lí¹³ hin³

*tsáu*¹³ *tsáu*²

23 Jáun² la³ jáun² bíh¹ tí² lí²hniáuh³² jngih³ tsú² jáh³, jáun² lí³ jí² la³ jí³² la³ cun³ henh¹³ hi³ ná¹jmúh³² tsú² jáun² ta²¹ ñí¹ hué²¹ lá², henh¹³ quioh²¹ la³ cun³ rón³² lí³ hi³ né³bí¹ jmí¹ lí¹³ jáun² tí³ hñu³mi³cuú²; tí³la³ ca³tí²¹ hi³ né³bí¹ jmí¹ lí¹³, hi³ hú¹tá¹ cu³tí³ lí³ jin² jáun² tsáu² né³, ca³lí³ hniáuh³² bíh¹ hi³ lí³ jin² tsú² cun³quionh³ hi³ ca³hiau³ jáun² Dió³² cáun² hi³ jlánh¹ bíh¹ chu²¹. 24 Quí¹ jun³juáh¹³ ñí¹ jlánh¹ bíh¹ hien¹ hi³ ca³jmú³ tsá²mi³cuóun² yáh³ ca³hi³ Cristo, henh¹³ quioh²¹ hi³ lí³ jáun² hñu³mi³cuú²; tí³la³ tá²chi²¹ hñu³mi³cuú² bíh¹ ca³hi³ tsú². Jáun² ñí¹ jáun² bíh¹ cuá³ tsú² ta³né³² hi³ nau³² já¹³ ca³ta¹ jnoh¹ ta³ ñí¹ Dió³². 25 Né³² né³, tsá² ca³lin³ hí³ mí²tsá² hien¹ tí² tsá²hi³² cu³ jéin³² cú² mii² ñí¹ jlánh¹ bíh¹ hien¹ jáun², hi³ tí² tsá²can³² jmi², tí³la³ jun³juáh¹³ jmí¹³ hnga² yáh³ tsú²; tí³la³ Cristo má¹ná¹, jun³juáh¹³ hliáun³ jéin³² yáh³ hniáuh³² tsa³jen³ tsú² hnga². 26 Quí¹ sá¹jmí¹ la³ jáun² dúh¹, jáun² jmí¹ ca³tin¹ tsú² jún³ hliáun³ jéin³² bíh¹ la³ cun³ jmí¹ ca³lí³ hngá¹máh³ lá². Tí³la³ cu³ jéin³² bíh¹ ca³ma³jnia³² tsú², jmái¹ ñí¹ má²táuh³ lá², hi³ jáun² cun³quionh³ hi³ ca³cuen³ jáun² hnga² bíh¹ tsú² ca³lí³ hi³ hin³ tsú² tsáu¹³ tsáu². 27 La³ cun³ qui³ ca³tin¹ jí³lin² tsáu² hi³ jún³ cu³ jéin³², jáun² ní¹ má¹lí³² jáun² má²tá¹tí²¹ héih³² ñí¹con² tsú², 28 la³ jáun² bíh¹ lí³ siáh³ ñí¹con² Cristo; cu³ jéin³² tán¹ bíh¹ jun³ tsú² jmí¹ ca³cuen³ tsú² jáun² hnga², hi³ ca³hin³ tsú² jáun² tsáu¹³ juóun³² tsáu². Tí³la³ ní¹ má¹ca³ma³jnia³² tsú² siáh³ cónh³ hi³ tí²¹ tenh³ má¹ná¹, jun³juáh¹³ hi³ uú²

ja³hin² tso³ yáh³ tsú² jáunh³, qui¹ hi³ má²ja³lion³ tsá²
ná¹jaun² bíh¹ tsú².

10

1 Qui¹ héih³² hi³ ca³hiau³ jáun² hla¹ Moisés jmí¹
lí³ jmáh³la³ henh¹³ quioh²¹ hi³ chu²¹ hi³ né³bíh¹
jmí¹ lí¹³ máh³, tiá² jmí¹ lí³ yáh³ hú¹tá¹ mí¹ziah²¹
cu³ti¹³. Cun³ñí¹ hi³ jáun² tiá² jmí¹ tióh³² yáh³
héih³² jáun² hi³ jmu³ hi³ lí³ chun¹ tsú² ca³la³ tán¹
hián² cu³ti¹³, tsá² jmí¹ má²janh³² ñí¹con² Dió³²
cun³quionh³ hi³ jngih² tsú² jáun² jáh³ cu³ jéin³² cú²
mii². 2 Qui¹ sá¹jmí¹ hi³ ca³hin³ tso³ quioh²¹ tsáu²
jmí¹ ca³jngih³ tsú² jáun² jáh³, jáun² jmí¹ lí³ lieih²¹
bíh¹ jmí¹ tsí³ tsá² má²tsú² má²jónh³² hi³ Dió³² hi³
má²lín³ tsú² jan² tsá² tiú²uú² tso³ ren², jáun² tiú²uú²
jáh³ jmí¹ jngih³ yáh³ tsú². 3 Ti³la³ cun³quionh³ hi³
jngih² tsú² jáun² jáh³ né³, tí³ má²chau² bíh¹ tsí³ tsú²
cú² jéin³² cú² mii² hi³ la³ ná¹ren² bíh¹ tsú² tso³;
4 qui¹ cun³ jmí¹líh³ tiá² tióh²¹ bíh¹ jmí¹³ cuá¹juí² jí³
jmí¹³ zéin¹ hi³ hin³ tsáu¹³ tsáu².

5 Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, Cristo ca³záih³ Dió³² la³
lá² jmí¹ tí³ ñí¹já²¹ ñí¹ hué²¹ lá²:

Tiá² ca³tí³ yáh³ honh² hnú² hi³ zia³² hi³ lí¹ cue³²
tsáu²,

sa³jun³ hi³ jngih² tsú² jáun² jáh³,

hi³ jáun² cu³tsa³² má²ca³jmuh³ hnú² cú²jueh³²
hua³jan²¹ hi³ lín¹³ jná¹³ tsá² dí¹ngú³.

6 Tiá² ca³tí³ yáh³ honh² hnú² uá¹ cun³ hi³ jin³ tsú²
tá¹ jan² jáh³ ñí¹con² hnú²,

hi³ sa³jun³ ca³jen¹³ bíh¹ hnú² hi³ jngih² tsú² jáun²
jáh³ hi³ ca³ti²¹ tso³.

7 Jáun² jná¹³ né³ ca³juánh³² la³ lá²:

Hnú² Dió³², lá² hún¹ jná¹³ hua³jan²¹ hi³ jmu¹ jná¹³
la³ cun³ hi³ ti³² honh² hnú²,

la³ cun³ hi³ rá¹juáh³ jáun² ñí¹ Sí² hi³ ca³tin¹ jná¹³.

8 Jáun² né³, la³ñí¹ tín² ca³juáh³ tsú² hi³ tiá² ti³²
yáh³ tsí³ Dió³² hi³ jngih² jáun² tsáu² jáh³ ñí¹con²
tsú², sa³jun³ jmí¹ zia³² hi³ cue³² tsáu², sa³jun³ hi³
jin²³ tsú² jáun² jáh³ tá¹ jan², sa³jun³ hi³ jngih² tsú²
jáun² jáh³ hi³ ca³ti²¹ tso³, uá¹jinh¹ liei²¹ rá¹juáh³
hi³ jmí¹ ca³tin¹ tsú² jmu³ la³ jáun². 9 Jmí¹jáun²
ca³juáh³ tsú² siáh³ la³ lá²: “Hnú² Dió³² lá² hún¹
jnë¹³ hua³jan²¹ hi³ jmu¹ ná¹ la³ cun³ hi³ ti³² honh²
hnú²”. Jáí¹³ ní² hnió³ juáh³ hi³ la³ jáun² bíh¹
má²ti³² tsí³ Dió³² cha³ jmí¹ jngih³ tsáu² jáh³. 10 Jáun²
né³, má²ca³ta³ná¹chan¹ dí² ñí¹con² Dió³² cun³ñí¹ hi³
ca³jmú³ jáun² Jesús Tsá² lín³ Cristo la³ cun³ hi³ ti³²
tsí³ Dió³², hi³ ca³cuen³ tsú² jáun² hnga² hi³ jún³ cu³
jéin³² tán¹.

11 Hi³ tsá² ná¹lín³ mí²tsáu² né³, la³ má²ná¹jmu²
jáun² bíh¹ tá¹³ la³ ma³ quin³² ma³ jan³² jmái¹ ca³la³
jí³² hi³ jngih² jáh³, uá¹jinh¹ tiá² lin¹ tso³ hin²³.

12 Ti³la³ Jesús má¹ná¹, cu³ jéin³² tán¹ la³ lá² bíh¹
ca³cuen³ tsú² hnga² hi³ jún³ hi³ ca³ti²¹ tsáu¹³ tsáu²,
cáun² hi³ ca³li³ quien² cun³ jmí¹hi³nio²; jmí¹ li²¹
jáun² né³, ca³li³ lin¹ hi³ quien² tsú² jmí¹ ca³ta³cua¹³
jáun² ti³ cuá² chu²¹ quioh²¹ Dió³². 13 Ñí¹ jáun²
cuá¹jan³² tsú² ca³la³ ñí¹ cá¹chó²¹ jmái¹ hi³ tsá² hau²
tsú² lí¹³ tá¹tonh¹ ñeh² ta³ tsú² hi³ li³ lin¹ hi³ tiá²

quien² tsá² hí³. 14 Qui¹ cun³ quionh³ hi³ ca³ cuen³ tsú² jáun² hnga² hi³ jún³ cu³ jéin³² tán¹, ca³ ma³ chun¹ tsú² ca³ la³ tán¹ hián² cu³ tí¹³ cun³ jmí¹ hi³ nio² la³ jín³² tsá² má² ná¹ chan¹. 15 Ja³ bí¹ Jmí² chí³ Chun¹ má² tson² siáh³ jái¹³ ní². La³ ñí¹ tín² ca³ juáh³ tsú² la³ lá²:

16 Ní¹ má¹ jáun² tanh²¹ jná¹³ siáh³ cáun² nió³² quiúnh¹ tsá² hí³ hi³ lí³ la³ lá², juáh³ Juo¹³ dí²: La³ tí³ hñu³ tsí³ tsá² hí³ taunh²¹ jná¹³ héih³² quion²¹,

hi³ tón¹³ jná¹³ siáh³ la³ tí³ jmí¹ tsí³ tsú².

17 Jmí¹ lí²¹ jáun² né³, ca³ juáh³ siáh³ la³ lá²:

Hí¹ cu³ jéin³² tiú² uú² cháu¹ jná¹³ tsin³² tso³ jáun² quioh²¹ tsú²,

sa³ jun³ hi³ ca³ jmú³ tsú² jáun² cun³ tin² tsí³ hmóu³².

18 Jáun² né³, ní¹ juáh³ la³ má² ca³ chí² bíh¹ tsú² tsí³ ca³ tí²¹ tso³ jáun², jáun² tiú² uú² jáh³ hniah³ yáh³ hi³ jngih³ tsáu² hi³ ca³ tí²¹ tso³.

Ca³ ta¹ dí² má¹ janh¹³ ñí¹ con² Dió³²

19 Hi³ jáun² né³ reh², má² lí¹³ niau²¹ tiá³ tsí³ dí² hi³ tauh²¹ dí² ca³ la³ tí³ ñéih³ ñí¹ jlánh¹ bíh¹ híen¹ cun³ ñí¹ hi³ Jesucristo ca³ táin³ jmí² hán¹;

20 qui¹ cun³ quionh³ hi³ ca³ cáí² jáun² hmih³² hi³ jmí¹ hí¹ jnáí²³ jáun² juí³² ñéih³ ñí¹ híen¹ quien² jáun² bíh¹ má² lin¹ hi³ má² ca³ nia³ Jesús cáun² juí³² hmaí²¹ quiú¹³ dí² hi³ lí¹³ ngá¹³ dí² ñéih³ ñí¹ híen¹ quien² jáun², cáun² juí³² hi³ jmu² hi³ lí¹³ ziáun² dí² hi³ hmaí²¹. Hmih³² jáun² má¹ ná¹, hi³ hie³² tsú² ngú³ quioh²¹ hnga² bíh¹ Jesús. 21 Hi³ cun³ ñí¹ hi³ Jesús hí³ bíh¹ siáh³ lín³ Mí² tsá² Híen¹ ca³ tin¹ la³ jín³² tsá²

tionh² jo³cuo² Dió³², 22 jáun² cui¹ má¹janh¹³ dí² ñí¹con² Dió³² hi³ ca³la³ hí¹ cáun² hi³ tiá² chí¹qui² chí¹jnáí²³ tsí³ dí², tí³la³ hi³ nio² cáun² tán¹ tsí³ dí² má¹ná¹; qui¹ má²ca³ma³ji² bíh¹ tsú² hñu³ tsí³ dí², hi³ má²ca³sa² tsú² siáh³ jnoh¹ cun³quionh³ jmái² ji², jáun² tiú²uú² tso³ cha³² jmí¹ tsí³ dí². 23 Cui¹ chá¹³ dí² tiá³ tsí³ hi³ la³ má²ná¹ton²³ jáun² dí² já¹³ ca³tí²¹ la³ cun³ hi³ má²hu²¹ jáun² tsí³ dí², qui¹ qui³ cónh³ ma³tí³² bíh¹ Dió³² jáí¹³ hi³ má²ca³jmú³. 24 Jáun² né³, cui¹ láí¹³ dí² lánh³ rón³² cue¹³ dí² pí³ tsá²ján² tsá²ján², hi³ hno³ dí² tsú², hi³ jmú¹³ dí² siáh³ hi³ chu²¹ ñí¹con² tsú². 25 Ha³ lí² cui¹ chá¹³ dí² tí³ có³² hi³ cuú¹ ngah¹³ dí² hi³ má¹tsú¹ má¹joh²¹ dí² Dió³² la³jmí¹ má²ná¹jmu² ma³ jan² tsáu². Tí³ jlánh¹ bíh¹ ca³ta¹ dí² hi³ hlí¹ lienh¹ dí² tsá²ján² tsá²ján² hi³ má¹tí²¹ dí² re². Hi³ jmái¹ hi³ ziaún² dí² lá² né³, tí³ jlánh¹ bíh¹ má²hniáuh³² jmú¹³ la³ jáun², qui¹ néh³² dí² hi³ má²janh² bíh¹ má²he² jmái¹ quioh²¹ Tí³² Juo¹³ dí².

26 Qui¹ ní¹juáh³ jnoh¹, tsá² má²ca³lí³ né¹ dí² jú¹ tson² cáun² jmú¹³ tso³ la³ má²jmu³² jáun², jáun² tiú²uú² hin² zian² yáh³ tsá² lí¹³ jún³ siáh³ ca³tí²¹ tso³ jáun²; 27 ñí¹ jí²¹la³ tí³ cáun² má²ma³tso² tsí³ bíh¹ tsú² ní¹ má¹cá²chó³² jmái¹ hi³ ra³tsí³² jáun² Dió³² héih³² cun³quionh³ sí² huáh² tsí³, ñí¹ lí¹³ cón³² tsá² hau² Dió³². 28 Qui¹ ní¹juáh³ ta³ bíh¹ tsá² tiá² ta²¹ ca³taunh³ héih³² quioh²¹ hla¹ Moisés yáh³ ca³tín¹ jún³, ní¹juáh³ tsá² má²ca³hna³ gon³ ho³ gáun³ tsáu², hi³ hí¹ cú¹píh²¹ uu³i³tso³ tiá² ca³lí³ zia³² quioh²¹, 29 hi³ jáun² né³ jtiá¹³ bíh¹ tiá³ tsá² tiá² quiú² tiá²

jéin²³ Jon² Dió³² tiá² ma³tso² tsí³, tsá² lí¹ jmu² hí³ hí³ tiá² quien² jmí²hán¹ tsú² hí³ ca³ma³tson² jáun² nió³² hmai²¹ hí³ má²tiáuh¹ dí² jáun², jmí² hí³ jmu² hí³ lín³ tsú² jáun² tsá² ná¹chan¹ ñí¹con² Dió³²! Qui¹ tsá² la³ hí³ bíh¹ cáun² lí¹ tú² lí¹ hión³² siáh³ Jmí²chí³ Chun¹, Tsá² má²jnia³² hí³ mií³ hí³ ja³² jáun² tsí³ Dió³² ñí¹con² dí². ³⁰ Qui¹ má²cuóun³² bíh¹ dí² Juo¹³, Tsá² ca³juáh³ hí³ la³ lá²: “Jná¹³ bíh¹ ca³tin¹ má¹tson¹³ tsáu², huen² jná¹³ bíh¹ ca³tin¹ jéinh¹”. Ja³bí¹ ca³juáh³ tsú² siáh³: “Dió³² bíh¹ Tsá² ra³tsí³² héih³² ñí¹con² tsá² tionh² jo³cuo²”. ³¹ He³ ma³ jlánh¹ huáh² tsí³ ní¹juáh³ ní¹ má¹ca³janh³² tsú² ñí¹con² Dió³² Tsá² liéih³²!

³² Hi³ jáun² né³, cháu¹ náh² honh² lánh³ rón³² ca³lí³ quián¹³ náh² jmí¹tin², jmí¹ tá² ca³tái³ jáun² joh¹ quioh²¹ Dió³² hñu³ honh² náh², hí³ ca³tion³ náh² jáun² honh² ja¹ la³ji³² uu³cha³tsí³² huáh² tsí³ hí³ ca³há² ca³nga² náh². ³³ Ma³ jan² hnoh² ca³quiú² ca³je³ tsú² ñí¹ hó²¹ ñí¹ tsá² juú², hí³ ca³qui³ ca³jmoh³ náh² tsú²; hí³ ma³ jan² hnoh² siáh³ ca³tionh² náh² cúh² honh² ca³tin¹ tsá² jmí¹ ná¹má²tso² hí³ tsí³, hí³ ca³tianh³ náh² cu³héin¹ tsú². ³⁴ Ca³ja³ bíh¹ mií³ honh² náh² ñí¹con² tsá² jmí¹ ná¹tson³, ja³bí¹ cáun² ca³ma³hiúnh¹³ náh² siáh³ honh² jmí¹ ca³quin³ tsú² hí³ quián¹³ náh², qui¹hliá² cun³ má²ná¹ñí¹ bíh¹ náh² hí³ tí³ hñu³mi³cuú² nio³ náh² hí³ jlánh¹ bíh¹ chu²¹, hí³ ma³híe² cun³ jmí¹hi³nio². ³⁵ Hi³ jáun² né³, ha³ lí² cuí¹ cha³hín³ hí³ nio² ní² tiá³ honh² náh², qui¹ cun³quionh³ hí³ jáun² bíh¹ zia³² hí³ lí¹³ hián¹³ náh². ³⁶ Hniáuh³² bíh¹ cueh¹³ náh² honh² hí³

jmúh¹³ náh² la³ cun³ hi³ tí³² tsí³ Dió³², quí¹ jáun²
bích¹ lí¹³ hián¹³ náh² la³ cun³ jái¹³ hi³ má²ca³jmú³
tsú² jáun² hi³ cue³². ³⁷ Qui¹ ñí¹ Sí² rá¹juáh³ la³ lá²:
Má²ja³quián³ cu³tí¹³ bích¹ jáunh³ Tsá² ca³tin¹ jáunh³,
ha³ tiú²uú² lén³ yáh³ tsú².

³⁸ Jáun² né³, tsá² joh² jná¹³,

tsá² má²lín³ la³juah²¹ dúh¹ jan² tsá² chun¹,
lí¹³ bích¹ zian² quí¹ cun³ñí¹ hi³ nio² cáun² tsí³;
tí³la³ ní¹juáh³ tsá² ca³jính³² tí³ cu³hna²¹ né³,
tiá² tí³² yáh³ tsin³² jná¹³ tsá² la³ hí³.

³⁹ Tí³la³ jnoh¹ má¹ná¹, tiá² láí³ yáh³ dí² tsá² jinh³² tí³
cu³hna²¹, tsá² cun³ ca³tin¹ hi³ tsa³hín³. Tí³la³ jnoh¹
dá² láí³ dí² tsá² nio² cáun² tsí³ bích¹, hi³ jáun² bích¹ lí¹³
liáu³ dí².

11

Jái¹³ hi³ ca³tin¹ tsá² nio² cáun² tsí³

¹ Hi³ jáun² né³, ní¹juáh³ tsá² nio² cáun² tsí³, cun³
tiá² hí³² bích¹ tsí³ tsú² ca³tí²¹ lí³ua³ cáun² hi³ cuá¹jan³²
tsú² jáun²; tsá² la³ hí³ bích¹ cun³ tiá² taunh³² tun³
tsí³ hi³ ca³tí²¹ cáun² hi³ tiá² má²ca³jíe³, quí¹ cáun²
ñí³² tsú² hñu³ tsí³ hi³ tson² bích¹ zia³² la³ cun³ hi³
hu²¹ jáun² tsí³. ² Tsá²haun³² dí¹hio³ ñú¹deh³ dí²
ca³ta³tonh¹ re² ta³ ñí¹ Dió³², quí¹ cun³ñí¹ hi³hliá²
jmí¹ ná¹tioh³ cáun² tsí³.

³ Cun³quionh³ hi³ nio² jáun² cáun² tsí³ bích¹ dí²
né¹ hi³ Dió³² bích¹ ca³jmú³ ca³la³ jí³lí³² cun³quionh³
jmáh³la³ jē¹; hi³ la³jí³² hi³ jniá³ siáh³, jun³juáh¹³
ca³lí³ cun³quionh³ hi³ jmí¹ má²jniá³ yáh³.

4 Hi³ jáun² né³, cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ jáun² cáun² tsí³ bíh¹ hla¹ Abel, jáun² tí³ jlánh¹ bíh¹ ca³tí³ tsí³ Dió³² jáh³ hi³ ca³jngih³ tsú² jáun² la³ cónh³ bíh¹ hi³ ca³cué³ jáun² hla¹ Caín. Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ ca³ma³tson² Dió³² jái¹³ hi³ chun¹ tsú², hi³ la³ cun³ hi³ ca³cué³ tsú² jáun² né³, ca³héi³ bíh¹ Dió³². Hi³ cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ jáun² cáun² tsí³ bíh¹ siáh³ hla¹ hí³, jáun² bíh¹ zia³² hi³ má²ta² tsú² jnoh¹ la³ tí³ ta³né³², uá¹jinh¹ má²jún¹ tsú².

5 Ja³bí¹ cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ cáun² tsí³ bí¹ siáh³ Enoc, jáun² cáun² ngah³ la³ lí³ jáun² bíh¹ tsú², tiá² lin¹ ca³jun³ yáh³ tsú²; tiú²uú² hin² ca³tsauh¹ yáh³ tsú², qui¹ Dió³² bíh¹ la³ ca³jáu³² tsú². Ñí¹ Sí² quioh²¹ Dió³² rá¹juáh³ la³ lá² hi³ ca³tin¹ tsá² hí³, hi³ ñeh² bíh¹ hi³ tsánh³² tsú², ca³tí³ bíh¹ tsí³ Dió³² la³jí³² hi³ ca³jmú³ tsú². 6 Qui¹ cun³ tiá² lí¹³ bíh¹ jmu³ tsáu² la³ cun³ hi³ tí³² tsí³ Dió³² ní¹juáh³ tiá² nio² yáh³ cáun² tsí³ tsú². Qui¹ la³ñí¹ la³ján³ hniáuh³² chá³² tsú² cáun² tsí³ hi³ cu³tí³ bíh¹ zian² Dió³² ní¹juáh³ tsá² hnió³ ma³janh³² ñí¹con² Dió³², hi³ hniáuh³² siáh³ chá³² tsú² cáun² tsí³ uá²jai³² hi³ tson² zia³² hi³ hiáuh¹³ tsú² ní¹juáh³ tsá² hnah² Dió³².

7 Jáun² né³, cun³ñí¹ hi³ hla¹ Noé uá²jai³² jmí¹ nio¹ siáh³ cáun² tsí³, jáun² ca³taunh³ tsú² ta²¹, hi³ ca³jmú³ cáun² cuó² pa²¹ ñí¹ lí¹³ liáun³ jí³lin² tsá² hñú¹³ tsú² jmí¹ ca³zái³ tsú² jáun² Dió³² hi³ né³bí¹ lí¹³ cáun² hi³ tiá² má²jniá³. Cun³quionh³ la³ jáun² bíh¹ ca³lí³tsin² tsá² ñí¹ hná¹ jáun² hi³ la³ ná¹ren² tso³; la³ jáun² bíh¹ lí³ hi³ ca³lin³ tsú² la³juah²¹ dúh¹ jan² tsá² chun¹ ta³

ñí¹ Dió³², cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ jáun² cáun² tsí³ bíh¹.

8 Ja³bí¹ hla¹ Há²bran²¹ siáh³ ca³tanh² ta²¹ Dió³² cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ cáun² tsí³; jáun² cua³han³ tsú² ñí¹ jmí¹ cuá³, hi³ ngau³ tsú² hi³ tsa³cuá² hué³² ñí¹ cué²¹ Dió³² ta³ tiá² ñí² tsú² ha³ dá² jinh¹ jaun³² tsó³² dí². 9 Cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ jáun² cáun² tsí³ Há²bran²¹, jáun² la³jmí¹ cuá³ jan² tsá² cú²juú² bíh¹ ca³ta³cua¹³ tsú² hué³² ñí¹ ca³jmú³ jáun² Dió³² jái¹³ hi³ cué³²; jáun² hñú³ hi³ lí³ hmih³² bíh¹ ca³cuá³ tsú² cú²jueh³². La³ jáun² bíh¹ ca³jmú³ siáh³ hla¹ Isaac jon² tsú² jí³ hla¹ Jacob cho¹ tsú² ní² siáh³, tsá² ca³hiau³ hí³ uá²jai³² jái¹³ jáun². 10 Quí¹ Há²bran²¹ hí³ dá² jmí¹ jan³² hi³ lí¹³ cáun² juú² hi³ quian³² jmíh¹ hiah³² pin³, cáun² juú² hi³ hnga² Dió³² quiú¹³ héih³², hi³ hnga² siáh³ jmu³.

11 Ja³bí¹ hla¹ Sara siáh³, uá¹jinh¹ jmí¹ má²lieih²¹ lín²¹ tsú², hi³ tiú²uú² jmí¹ lí¹³ can³ jon², tí³la³ cun³jáun² ca³hiau³ bíh¹ tsú² pí³ hi³ can³ jon² cun³ñí¹ hi³hliá² ca³chá³ cáun² tsí³; ca³lí³zian² bíh¹ jan² jon² tsú² quí¹hliá² ca³taunh³ tsú² ta²¹ hi³ Dió³² bíh¹ jan² Tsá² ma³tí³² jái¹³ quioh²¹. 12 Jáun² né³, la³ jáun² bíh¹ lí³ hi³ Há²bran²¹, jan² tsá² jmí¹ má²ñí¹chau²¹ jmái¹ hi³ jún³, ca³chó³² bíh¹ jmái¹ hi³ ca³lí³zian² juóun³² lín³² jón²zih¹ jón²cho¹ tsú², la³jmí¹ hliáun³ chí¹jmái²¹, la³ cun³ lí³ siáh³ zái¹ nio² can³² jmí²mih²¹, cáun² hi³ tiá² tián³ hí¹³.

13 La³jín³² bíh¹ tsá² hí³ ca³tsan³ ta³ tiá² ca³hiau³ la³ cun³ jái¹³ hi³ ca³jmú³ jáun² Dió³² hi³ zia³² hi³ cué³²; tí³la³ cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ jáun² cáun² tsí³ tsú²

né³, jáun² cáun² ca³ma³hiún² bíh¹ tsú² tsí³ ca³tí²¹
 jái¹³ hi³ ca³jmú³ jáun² Dió³², uá¹jinh¹ jmí¹ ñi³² tsú²
 hi³ ñí¹ ué³ máh³ lí³tí³. Jáun² cáun² ca³ton³ bíh¹
 tsú² hi³ lín³ la³jmí¹ lín³ jan² tsá² cú²juú² tá¹la³ há¹
 ngá¹³ tsú² hi³ zian² jáun² ñí¹ hué²¹ lá². 14 Tsá²
 hleh³² jái¹³ la³ ní² né³, jmu² lin¹ hi³ hnauh² juú²co¹.
 15 Qui¹ sá¹jmí¹ hi³ ná¹chau² tsí³ tsú² ñí¹ ca³huén²
 dúh¹, jmí¹ lí¹³ bíh¹ hi³ jmí¹ tsa³tánh¹ tsú² siáh³ ñí¹
 jáun². 16 Tí³la³ tsá² hí³ má¹ná¹, jmí¹ ná¹hen² tsí³
 hi³ chá¹tánh¹ juú²co¹ ñí¹ jlánh¹ bíh¹ chu²¹, la³ cun³
 juú²co¹ tsú² hi³ nio² la³ tí³ hñu³mi³cuú² yáh³. Hi³
 jáun² tiá² lí³ heh²³ yáh³ Dió³² hi³ juáh²³ tsáu² hi³ hí³
 bíh¹ dí² lín³ Dió³² Juo¹³ tsú², qui¹ má²nióh³² bíh¹ dí²
 hua³jan²¹ cáun² juú² ñí¹ lí¹³ tsa³tiánh² tsá² hí³.

17 Ja³bí¹ la³ jáun² siáh³, jmí¹ ca³ca³ ca³lau³ Dió³²
 quióh²¹ Há²bran²¹, cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ cáun²
 tsí³ bíh¹ tsú², jáun² jmí¹ má²jngih³ tsú² Isaac jon²
 ñí¹con² Dió³². Jmí¹ má²hún¹ tsú² hua³jan²¹ hi³
 jngih³ jon² tsá² jan² tán¹, uá¹jinh¹ jmí¹ ca³jmú³
 Dió³² jái¹³ ñí¹con² tsú² hi³ juáh³ jáun² la³ lá²:
 18 “Cun³quionh³ jónh³² hnú² Isaac lí³zian² jon³zih¹
 jon³cháuh³ hnú²”. 19 La³ jáun² jmí¹ hún¹ tsú²
 hua³jan²¹ hi³ jmu³, qui¹hliá² ñi³² tsú² hi³ Dió³² tin²
 jmu³ hi³ jenh¹³ tsáu² ja¹ hla¹; míh¹ tiá² lí¹³ juáh³ dí²
 hi³ Há²bran²¹ hi³ ca³hián¹³ siáh³ jon² la³jmí¹ lí³ hi³
 ca³jenh¹³ siáh³ ja¹ hla¹.

20 Ja³bí¹ cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ cáun² tsí³ hla¹ Isaac
 uá²jai³², hi³ ca³tí²¹ jmá¹ né³bí¹ já²¹ máh³ jaun³²
 ca³ma³miih² tsú² jon² Jacob jí³ Esaú.

21 Ja³bí¹ hla¹ Jacob siáh³ ca³ma³miih² cho¹, jon² Sé³², cun³ñí¹ hi³ nio² cáun² tsí³, hi³ ca³ma³tsu³ ma³jónh³² tsú² Dió³² ca³la³ hi³ má²tsin² hná¹³ hmá²hu²¹ quioh²¹.

22 Cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ cáun² tsí³ bíh¹ siáh³ hla¹ Sé³², jáun² ca³juáh³ jmí¹ má²ja³quián³ jún³, hi³ chau²¹ jmái¹ huén³² tsá² *Israel hué³² Egipto, hi³ ca³jmú³ dí² siáh³ héih³² hi³ he³ lánh³ rón³² jmu³ tsú² quioh²¹ hla¹, la³ cun³ hnga² dí², ní¹ má¹ti³ ñí¹ huén²¹ tsú² ñí¹ jáun² jmí¹tsú² jmí¹ja³².

23 Ja³bí¹ la³ jáun² cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ cáun² tsí³ bíh¹ tsá² hú¹tá¹ jméi² mí¹ziú¹³ hla¹ Moisés, jáun² bíh¹ ca³jmú³ tsú² hi³ rá²hmá¹ dí² cun³ hni³² zih² jmí¹ dáin² dí², quí¹hliá² ca³jien³² tsú² dáin² hi³ hi³ jlánh¹ chun¹, hi³ sa³jun³ ca³juénh² tsú² siáh³ ca³ti²¹ héih³² hi³ ca³jmú³ jáun² re²¹ juo¹³ tsá² Egipto [hi³ hniáuh³² jún³ la³jín³² dún² tsá²ñuh² jon² tsá² Israel].

24 Hi³ cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ siáh³ cáun² tsí³ hnga² hla¹ Moisés né³, jáun² jmí¹ ca³li³hún¹ tsí³ dí², tiú²uú² ca³li³hnió³ yáh³ dí² hi³ tsáu² cáun² lí¹ lín¹³ hi³ hú¹tá¹ mí¹ziú¹³ bíh¹ dí² tsá²mí³ jon² re²¹. 25 Ca³li³hnió³ bíh¹ tsú² ma³tso² tsí³ cu³li²¹ quionh³ tsá²co¹ tsá² tionh² hí³ jo³cuo² Dió³², cha³ jmí¹ ma³hiún² tsú² cu³tiá³ tsí³ hi³ jmu³ tso³. 26 Ca³lín¹³ tsú² hi³ ti³ jlánh¹ bíh¹ zia³² ñí¹ jmu³ ta²¹ hi³ ma³tso² tsú² tsí³ cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ Tsá² lín³ Cristo, la³ cónh³ bíh¹ hi³ jmí¹ li³ hánh³ tsú² cun³quionh³ la³jí³² hi³ zia³² hué³² Egipto jáun²; quí¹ cun³ jmí¹ má²hu²¹ bíh¹ tsí³ tsú² hi³ chau²¹ jmái¹ hi³

zia³² hi³ hiáuh³ ñí¹ con² Dió³².

27 Cun³ ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ jáun² cáun² tsí³ Moisés, jáun² cua³ han³ tsú² hué³² Egipto hi³ tiá² ca³ hí³ yáh³ tsí³ tsú² hi³ míh³ tsí³ re²¹; cáun² ca³ chá³ tiá³ tsí³ bíh¹ tsú² la³ jmí¹ jmu² jan² tsá² cuá¹ jien³² Dió³², Tsá² tiá² jniá³. 28 Hi³ cun³ ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ jáun² cáun² tsí³ tsú² siáh³, jáun² ca³ quiú² tsú² héih³² ca³ tí²¹ *Jmí¹ hien¹ hi³ hniáuh³² jngih³ tsáu² jáh³, hi³ jáun² jmí¹³ jáh³ hí³ né³ hniáuh³² péih³ tsú² ho³ hñú¹³ quioh²¹, qui¹ cun³ quionh³ hi³ jmu³ la³ jáun² bíh¹ tsá² Israel tiá² lí¹³ jún³ hí¹ jan² dún² tsá² ñí¹ jon² ní¹ má¹ ca³ nga² tsá² cuú² tsá² ta³ Dió³², tsá² quian³² hi³ pí³ quioh²¹ hmú³².

29 Cun³ ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ siáh³ cáun² tsí³ tsá² Israel, jáun² ca³ nga² tsú² chu³ jo² Jmí² miih²¹ Dáin³ la³ juah²¹ dúh¹ cáun² ñí¹ quiéin², tí³ la³ jmí¹ ca³ lí³ hnió³ tsá² Egipto hi³ ngái³² siáh³ ñí¹ jáun² má¹ ná¹, ca³ qui² ca³ jláin³² bíh¹ tsú² jmái², hi³ jáun² ca³ hnúh³² jmái².

30 Ja³ bí¹ la³ jáun² siáh³ cun³ ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ cáun² tsí³ bíh¹ tsá² Israel, jáun² ca³ quíh³² hná¹ hiah³² hu²¹ juú² Jericó jmí¹ ca³ chí² tsú² jáun² juí³² hi³ ca³ ñí³ táunh¹ tsú² jáun² quiau³ jmái¹ la³ cu³ la³ jéin³ juú² jáun². 31 Ja³ bí¹ hla¹ tsá² mí³ Rahab, tsá² jlánh¹ jmí¹ juón¹ hí³, tiá² ca³ jun³ yáh³ cu³ lí²¹ quionh³ tsá² co¹, tsá² tiá² jmí¹ nieh³ hí³ ñí¹ con² Dió³², cun³ ñí¹ hi³ ca³ chá³ bíh¹ tsú² cáun² tsí³; qui¹ hí³ bíh¹ ca³ hen³ re² tin² tsá² ca³ ñí¹ qui¹ ñí¹ lian¹³ juú² jáun² quioh²¹ tsú².

32 Jáun² né³, ¿zia²¹ bíh¹ hi³ hniáuh³² juah²¹ jná¹³ ñí¹ hná¹ ní² juáh¹³? Qui¹ tiú² uú² tsin¹³ yáh³ jmái¹

hi³ hléh¹³ jná¹³ hi³ ca³tin¹ hla¹ Gedeón, hla¹ Barac, hla¹ Sansón, hla¹ Jefe^{té}, hla¹ Dá²vi²¹, hla¹ Sá²mē²¹ jī³ hi³ ca³tin¹ la³jín³² tsá² lín³ hi³ *tī³² jē¹ Dió³² ní² siáh³. ³³ Cun³ñí¹ hi³ jmí¹ nio¹ cáun² tsí³ bíh¹ tsá² hí³, hi³ jáun² ca³láih¹³ bíh¹ tsú² hniéi² quionh³ tsá² hué³² siáh³, ca³jmú³ bíh¹ tsú² re² la³ cun³ ca³tī²¹ tá¹la³ ho² jái¹³, hiauh³ bíh¹ tsú² siáh³ la³ cun³ hi³ má²ca³jmú³ jáun² Dió³² jái¹³ hi³ cué³². Ja³bí¹ la³ jáun² ca³quieh³ tsú² ho³ hiah³² cun³quionh³ hi³ jmí¹ nio¹ jáun² cáun² tsí³, hi³ jáun² tiá² ca³quieh² tsú² jáh³. ³⁴ Ca³tioh²¹ tsú² siáh³ hi³ jmu³ la³ uá¹ tiá² quien² pí³ quioh²¹ sí² pa²¹ tiá² lí³ tián³, hi³ ca³liáun³ tsú² siáh³ ñí¹con² ho³ mí¹tái³ hmu³ tá¹ tun³ jo²¹. Tsá² tiá² huánh² ca³joh¹³ pí³, hi³ ca³lí³ pin³ lín³² tsú² siáh³ ca³jmú³ hniéi², hi³ ca³láih¹³ tsú² hniéi² quionh³ hliáu³ tsá² já²taunh²¹ hué³² siáh³. ³⁵ Jmí¹ zian² siáh³ ma³ jan² tsá²mi³ hi³ ca³jenh¹³ tsá² hñú¹³, tsá² jmí¹ má²cá²tsan³.

Ja³bí¹ zian² siáh³ tsá² cá²tsan³ cun³quionh³ hi³ cáu² hi³ jueh³², tsá² tiá² ca³he³ hi³ liáun³, qui¹hliá² má²hu²¹ tsí³ tsú² hi³ jenh¹³ hi³ lí¹³ zian² tsú² siáh³ cáun² hi³ re² hi³ tin². ³⁶ Ja³bí¹ zian² siáh³ tsá² ca³quí² ca³cáuh³² tsú² cú²nga¹ hi³ ja³quí¹ já¹pán¹, hi³ ca³la³ hi³ ná¹quí¹ ná¹chin¹ cá²den¹ná¹ bíh¹ tsú² ca³quiúnh³², hi³ tiáunh¹ ná¹tson³ hñu³mí¹ñí². ³⁷ Ja³bí¹ zian² tsá² cá²tsan³ siáh³ cun³quionh³ hi³ ca³quiú³ ca³jnauh³ tsáu² quín¹, ja³ tsá² hí³ ca³jun³ hi³ ca³tiun³ tsú² tun³ hná¹ rón²¹, [hi³ ca³ca³ ca³lau³ tsú² siáh³ tsáu²]. Zian² tsá² cá²tsan³ siáh³ cun³quionh³ hi³ ca³quiéih³² tsáu². Ja³bí¹ zian² siáh³ tsá² ca³ñí³tú¹

ñi³lin¹³ ti³ hlá² ti³ ní² hi³ ná¹quih³² jmáh³la³ lo³
 *já¹ziáh² ji³ lo³ zéin¹ ní² siáh³, tsá² tsí¹juí³, tsá² zian²
 uu³mí²tsi³², tsá² lí¹ quiú¹ lí¹ jín¹ ti³ hlá² ti³ ní².
 38 Ti³la³ tsá² zian² ñi¹ hué²¹ lá² má¹ná¹, tiá² jmí¹
 ca³tin¹ yáh³ hi³ zian² tsá² la³ hí³ ja¹ quioh²¹. Tsá²
 hí³ ca³ñi³tú¹ ñi³lin¹³ la³ cáun² hué³² quiéin², la³
 cáun² ñi¹ lí³ máh³, ji³ la³ cáun² ñi¹ ná¹hó²¹ tá²hláu²
 míh¹ ji³ ñi¹ ná¹hó²¹ tá²hláu² cáh¹ ní² siáh³.

39 Uá¹jinh¹ ca³tí³ tsí³ Dió³² la³jín³² tsá² hí³ cun³ñi¹
 hi³ cáun² jmí¹ nio¹ tsí³ tsú², ti³la³ cun³ jáun² tiá²
 ca³hiau³ bíh¹ tsú² la³ cun³ jái¹³ hi³ ca³jmú³ jáun²
 Dió³². 40 La³ jáun² bíh¹ lí³ cun³ñi¹ hi³ jmí¹ hu²¹
 tsí³ Dió³² cáun² hi³ jlánh¹ bíh¹ chu²¹ hi³ ca³ta¹ dí²;
 ca³lín¹³ tsú² hi³ jmáh³la³ quiúnh¹ jnoh¹ bíh¹ tsá² hí³
 tú¹ tsin¹³ tán¹ hián² cu³tí³.

12

Hniáuh³² neh²¹ dí² hnga² Jesús

1 Hi³ jáun² né³, cun³ñi¹ hi³ la³jín³² tsá² ca³chá³
 hí³ cáun² tsí³ tionh² la³ cu³ la³ jéin³ quiú¹³ dí²
 hi³ ná¹quí² ná¹jie³² jnoh¹, jáun² cuí¹ chá¹³ dí² ti³
 có³² ca³la³ jí³² hi³ chí¹cuú² chí¹jná²³ ñi¹con² dí², la³
 má²quionh³ tso³ hi³ cáun² lí¹ pí² lí¹ tsáih³² dí², hi³
 jáun² cuí¹ cueh¹³ dí² tsí³ hi³ tsáu¹³ dí² cú²he² ti³
 chí¹ján³ la³ cun³ lí³ jui³² hi³ tiáuh¹ dí²; 2 hi³ cuí¹
 neh²¹ dí² hnga² Jesús, Tsá² ca³quiú² hí³ nóh³² ha³
 lánh³ rón³² hniáuh³² chá¹³ dí² cáun² tsí³, Tsá² jmu³
 siáh³ hi³ lí³ quien² hi³ jáun². Quí¹ Jesús hí³ bíh¹
 cáun² ca³tion³ tsí³ hi³ ca³ma³tso² tsí³ ñi¹ crei²¹. Tiá²

ca³lín¹³ yáh³ tsú² hi³ hua³heih²¹ bíh¹ hi³ quiunh²¹
 dí² la³ jáun², qui¹ jmí¹ má²ñi³² bíh¹ tsú² hi³ lí³ zian²
 tsú² hiún² tsí³ ní¹ má¹ca³nga² hi³ jáun²; hi³ jáun² jmí¹
 lí²¹ jáun² né³, ca³ta³cua¹³ tsú² tí³ cuá² chu²¹ ñí¹ cuá³
 Dió³²

³ Hi³ jáun² hnoh² né³, hniáuh³² cunh²¹ náh²
 quiúnh¹ Jesús, Tsá² lín³ hi³ nóh³² quiú¹³ dí², Tsá²
 jlánh¹ ca³ma³tso² hí³ tsí³ hi³ ca³qui³ ca³jmoh³ tsú²
 tsá² ren² tso³; qui¹ cun³quionh³ hi³ jmúh¹³ hnoh²
 la³ jáun² bíh¹, tiú²uú² lí¹ huon¹³ náh², sa³jun³ tú¹
 son¹³ honh² náh² siáh³. ⁴ Qui¹ tiá² má²cá²chó³² yáh³
 jmái¹ hi³ ca³la³ hi³ tain³² jmí²hán¹ náh² hi³ jmuh³²
 náh² hniéi² quiúnh¹ tso³. ⁵ ¿Hí¹ má²já²có³ honh²
 náh² la³ cun³ hi³ hlí² liéih³² jáun² Dió³² la³jmí¹
 hlí² liéinh³² tsú² jáun² tsá¹míh¹ jon²? Qui¹ la³ lá²
 rá¹juáh³ ñí¹ Sí²:

Hnú² jón³, ha³ lí² jmu² hnú² hi³ tiá² lin¹ ñí¹ jmu³
 ta²¹ hi³ ma³tsoh¹ hnú² honh² hi³ quiú² je²³
 jáun² Juo¹³ dí²,

hi³ sa³jun³ hniáuh³² hi³ tú¹ son¹³ honh² náh² ní¹
 má¹ca³hlí² ca³liéih³² tsú².

⁶ Qui¹ Juo¹³ dí² tí² jinh²³ jmáh³la³ tsá² hnio³ bíh¹;
 hi³ jmu² tsú² siáh³ hi³ la³jín³² tsá² má²lín³ jon² tsú²
 ma³tso² tsí³.

⁷ Jáun² cuí¹ tion¹³ náh² hi³ má¹tsoh¹ náh² jáun²
 honh², qui¹ Dió³² jmoh²³ náh² la³jmí¹ jmúh³² tsú²
 jon². ¿Hí¹ zian² tsá¹míh¹ tsá² tiá² tí² jenh²³ jméi²
 dúh¹? ⁸ Tí³la³ ní¹juáh³ Dió³² tiá² la³ tí² la³ jenh²³
 yáh³ hnoh² la³ cun³ qui³ tí² jinh²³ tsú² jí³lín² jon²,
 hi³ jáun² jun³juáh¹³ la³ jon² cu³tí¹³ yáh³ tsú² hnoh²,

hnoh² dá² la³ dún² lí¹ zian² bíh¹ ní¹juáh³ la³ jáun².
 9 Quí¹ ní¹juáh³ ca³tanh¹³ bíh¹ dí² ta²¹ jméi², tsá²
 zian² ñí¹ hué²¹ lá², jmí¹ ca³quiú³ ca³je³ dí² tsú²,
 hi³ jáun² ¡tiá¹³ bíh¹ tiá³ tiá² lí³ hniáuh³² má¹ti²¹
 dí² ñí¹con² Jméi² dí², Tsá² ca³cué³ jmí²chí³ quiú¹³
 dí², hi³ jáun² lí¹³ ziáun² dí²! 10 Quí¹ jméi² dí² la³
 ma³ quin³² ma³ jan³² dí² ca³ti³ ca³jenh³ bíh¹ cu³tiá³
 tá¹la³ jmí¹ tiauh² dí² jáun² jo³cuo² tsú², la³ cun³
 hi³ ca³lín¹³ tsú² hmóu³² hi³ chú³² jmu³; ti³la³ Dió³²
 má¹na²¹, tí² jenh² dí² ca³ti²¹ cáun² hi³ jlánh¹ bíh¹
 quien² ñí¹con² dí², hi³ jáun² lí¹³ chun¹ dí² la³jmí¹
 chun¹ tsú² jáun² hnga². 11 Tson² bíh¹ tiá² lí²hiún²
 tsí³ dí² tá¹la³ quiú¹ jín¹ dí² jáun², quí¹ hlah³ bíh¹
 jen²³ dí²; ti³la³ jmí¹ chí¹cáin² má¹ná¹, lí¹³ zian² dí²
 hi³ hú¹tá¹ chun¹ dí² cu³tí³, ní¹juáh³ tsá² zia³² hi³
 má²ca³li³tin² cun³quionh³ hi³ má²ca³ma³tso² jáun²
 tsí³, hi³ lí¹³ siáh³ nio² tie³ hñu³ tsí³ tsú².

Háinh¹³ bíh¹ ní¹juáh³ tiá² jmu³ tsú² nieh³ ñí¹con²
Dió³²

12 Hi³ jáun² né³, cuéh³ náh² pí³ cuá² tanh¹ ní¹juáh³
 hi³ tiú²uú² pin³ hi³ má²cá²huóh³², 13 hi³ jáun² hni-
 auh² náh² cú²jueh³² juí³² cú²tso², hi³ jáun² lí¹³ la¹³
 tí¹ má²hliáh², hi³ jáun² tiá² ti³ lí³mí¹ hliáh¹³.

14 Jmu³ náh² tion³ hi³ niau²¹ tie³ quián¹³ náh²
 quiúnh¹ la³jín³² tsáu², jí³ hi³ ná¹chan¹ náh² siáh³
 ñí¹con² Dió³² ní² siáh³, quí¹ hí¹ jan² yáh³ tiá² hin²
 lí¹³ jien³² Juo¹³ dí² ní¹juáh³ tiá² cuá¹chan¹ tsú²
 ñí¹con² Dió³². 15 Hua³hín¹³ náh² jmu³, hi³ jáun²
 tiá² lí¹³ lí³ zian² tsá² tiú²uú² hnió³ mií³ hi³ ja³² tsí³

Dió³²; ja³bí¹ hua³hín¹³ náh² siáh³ jmu³ hi³ jáun² tiá² lí³ zian² tsá² lín¹³ la³jmí¹ lí³ mí¹zloh²¹ náí² hlah³, cáun² hi³ má²chí¹cuóun² hi³ jmu² hlah³ ñí¹con² tsá² ñí¹ hná¹ jáun², hi³ jmu³ hi³ hliánh¹³ tsú². 16 Ha³ lí² cuí¹ lí³ zian² hí¹ jan² hnoh² tsá² lí¹ jmu³ lí¹ tsó²¹; hi³ sa³jun³ hniáuh³² lí³ zian² tsá² tiá² jéih³² la³ cun³ hi³ tí³² tsí³ Dió³², la³ cun³ hi³ ca³jmú³ jáun² hla¹ Esaú, tsá² ca³la³ hí³ má³² hi³ cuh³ cun³quionh³ hi³ jmí¹ ca³tin¹ hiáuh³ cun³ñí¹ hi³ hí³ bíh¹ dí² tsá² má²;ján³. 17 Hi³ jáun² la³ cun³ hi³ má²ná¹ñíh¹ náh², tiú²uú² ca³lí³ yáh³ hiáuh³ hla¹ Esaú hí³ hi³ ma³hé² ma³mieh² jméí² jmí¹ má²cáin² jáun², uá¹jinh¹ ca³ho³ ca³jngih³ lín³² tsú², tí³la³ tiú²uú² ca³lí³ zia³² yáh³ lánh³ rón³² lí¹³ za¹³ la³ cun³ hi³ má²lí³².

18 Tí³la³ hnoh² né³, tiá² ca³ma³janh¹³ yáh³ náh² ñí¹con² cáun² hi³ lí²lieih²¹ cuo² tsú², la³jmí¹ ca³ma³janh³² jáun² tsá² *Israel máh³ ñí¹ jmí¹ hún¹ jáun² sí², cáun² ñí¹ tiá² re² jniá³, ñí¹ ná¹niéih²¹, ñí¹ zia³² hi³ cáu² hi³ jueh³²; 19 sa³jun³ ca³niéih² bíh¹ náh² mah¹ hi³ ñí¹jieí²¹ tsú² mí¹ñí², sa³jun³ ca³niéih² náh² siáh³ ho³ Dió³² hi³ ca³nái³² jáun² tsá² hí³. Tsá² ca³nái³² hí³ ho³ tsú² jmí¹jáun², ca³la³ hi³ ca³hiu³ ca³mí³ tsú² hi³ tiú²uú² hléh³² cú²jueh³² Dió³² tá²chi²¹ ñí¹con² tsú², 20 qui¹hliá² cun³ñí¹ hi³ huáh² lín³² tsí³ ná¹jéinh³² tsú² héih³² hi³ juáh³ jáun² la³ lá²: “Lí³ua³ jan² tsá² ca³há³ máh³ lá², uá¹jinh¹ jan² jáh³, cun³ ca³tin¹ bíh¹ jún³ hi³ qui³ jnah³ tsú² quín¹ [ho³lá²dá² cun³quionh³ hmá² zunh²¹]”. 21 Hi³ cáu² hi³ jueh³² cu³tí³ bíh¹ la³ cun³ hi³ jniá³ jáun², qui¹ hí¹ la³ tí³ hnga² yáh³ hla¹ Moisés ca³juáh³: “He³

ma³ juénh² jná¹³, ca³la³ hi³ juan²³ máh³ jná¹³ lí²³”.

22 Tí³la³ hnoh² má¹ná¹, má²ca³ma³janh¹³ náh² cú²jueh³² ñí¹con² juú² Jerusalén quioh²¹ Dió³² Tsá² juú²tsáun² bíh¹, hi³ nio² jáun² tí³ máh³ Sión la³ tí³ hñu³mi³cuú², ñí¹ ná¹ngih³² jáun² tí³ la³ mei²¹ tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³² hi³ ná¹má²quí² má²quien² Dió³²; 23 ñí¹ ná¹ngih³² siáh³ jí³lin² jon² Dió³², tsá² ná¹tón²¹ hí³ hi³ jmái² ñí¹ sí² rón³² hñu³mi³cuú². Hi³ má²ca³ma³janh¹³ náh² siáh³ ñí¹con² Dió³² Tsá² rá²tsí³² héih³² ñí¹con² ca³la³ jín³² tsáu², jí³ ñí¹ tionh¹ jáun² jmí²chí³ quioh²¹ tsá² má²ca³jmú³ hi³ la³ cun³ hi³ tí³² tsí³ Dió³², tsá² má²ca³jmú³ Dió³² hi³ chun¹ tán¹ hián² cu³tí³; 24 jí³ ñí¹ cuá³ jáun² Jesús, Tsá² cua³tianh² hí³ cáun² nió³² hmai²¹, ñí¹ má²jí² jáun² quí¹hliá² má²lí³ la³juah²¹ dúh¹ hi³ má²ca³péih³ jmí¹³ tsú² siáh³, jmí² hi³ jmu² jáun² lin¹ hi³ cáun² hi³ jlánh¹ bíh¹ chu²¹ má²lí³², cha³ jmí¹ lí³ lin¹ cáun² hi³ la³ ca³lí³ lin¹ jáun² jmí¹ ca³táin² jáun² jmí¹³ hla¹ Abel [jmí¹ ca³jngah³ jáun² rainh²¹].

25 Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, ha³ lí² jmú² náh² hi³ tiá² jéin²³ náh² Tsá² liéih³² dí². Qui¹ ní¹juáh³ tiá² ca³liáun³ yáh³ tsá² tiá² ca³jéin¹³ hí³ tsá² ca³hlí² ca³liéih³² tsú² jáun² ñí¹ hué²¹ lá², jáun² tiá¹³ bíh¹ tiá³ lí¹³ liáu³ dí² ní¹juáh³ ca³jmú¹³ dí² tsá² tiá² nieh³ ñí¹con² Tsá² cuá¹hlí² cuá¹liéih³² dí² la³ tí³ hñu³mi³cuú². 26 Jmí¹ ca³hléh³ jáun² Dió³² jmí¹tin², ca³la³ hi³ ca³ru³ ca³juá³ bíh¹ hué³²; tí³la³ jmái¹ hi³ ziáun² dí² lá² né³, má²ca³jmú³ tsú² jái¹³ hi³ lí³ la³ lá²: “Jmu¹ jná¹³ siáh³ cónh³í¹ cu³ jéin³² hi³ ru³ hi³ juá³, tí³la³ jun³juáh¹³ jmáh³la³ cuá¹ hué²¹ yáh³, qui¹

ca³la³ jí³ hi³ jniá³ jáun² tí³ chí³cuú² bíh¹ uá²jai³²”.
 27 Jmí¹ ca³juáh³ tsú² jáun² hi³ jmu³ tsú² hi³ ru³ hi³
 juá³ siáh³ cónh³í¹ cu³ jéin³², jáun² ñí¹ jáun² lin¹ hi³
 quin³ tsú² la³jí³² hi³ ca³jmú³ bíh¹, la³ cun³ la³jí³² hi³
 lí¹³ ru³ juá³, hi³ jáun² jmáh³la³ hi³ tiá² lí¹³ jéh³ bíh¹
 tá¹no¹. 28 Hi³ jáun² né³, cun³ñí¹ hi³ má²tsá¹tau¹³
 dí² jáun² ñí¹ cuá¹quien² Dió³², cáun² ñí¹ cun³ tiá²
 lí¹³ jéh³, jáun² cuí¹ cue¹³ dí² tsú² tiá¹hmah¹, hi³
 cuí¹ má¹tsú¹ má¹jonh²¹ dí² Dió³² la³ cun³ ca³tí²¹, hi³
 cuí¹ má¹quien¹³ dí² tsú² siáh³, ca³la³ hi³ juénh² dí²,
 29 qui¹hliá² Dió³² Juo¹³ dí² lín³ la³jmí¹ lí³ cáun² sí² hi³
 tloh²¹ ma³tsá² ca³la³ jí³lí³².

13

Lánh³ ca³ta¹ dí² jmú¹³ hi³ lí³ hiún² tsí³ Dió³²

1 Hi³ jáun² né³, hniáuh³² má¹hno¹ náh² tsá²ján²
 tsá²ján² jmái¹ ca³la³ jí³² la³jmí¹ hnio³ tsú² rainh²¹.
 2 Lí² cuí¹ cha³có³ honh² náh² hi³ hen¹³ náh² re² tin²
 lí³ua³ jan² tsá² ñí³tin²¹ hñuh³² náh²; qui¹ hí¹ la³ tí³
 tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³² yáh³ la³ ca³hen³ ma³ jan² tsá²
 ca³jmú³ la³ jáun² jmí¹tin² ta³ tiá² ñí³².

3 Cháu¹ náh² honh² ca³tin¹ tsá² ná¹tson³, hniáuh³²
 lín¹³ náh² ca³la³ jmí¹ lí³ hi³ ná¹tson³ náh² cu³tsa³²
 quiúnh¹ tsú². Cháu¹ náh² siáh³ honh² ca³tin¹ tsá²
 tiá² hin² quiú² jéi²³, cuí¹ lín¹³ náh² hi³ la³jmí¹ lí³
 hmóu³² bí¹ náh² tiá² quiú² tiá² jéi²³ tsáu².

4 Hi³ hniáuh³² má¹quien¹³ náh² siáh³ hi³
 má²ca³jenh² jáun² cuonh² náh², hi³ hniáuh³² jmúh¹³
 hnoh² siáh³ hi³ ná¹chan¹ náh² ñí¹con² tsá² má²lín³
 hí³ ñí²cuonh² náh², qui¹ Dió³² bíh¹ Tsá² ra³tsí³²

héih³² ñí¹con² tsá² juón¹ uá¹ hi³ tsá² tiá² má²jenh²
cuo², uá¹ hi³ tsá² má²jenh² cuo² siáh³.

5 Hniáuh³² bíh¹ má¹zián¹³ náh² hi³ tiá² hniá¹
náh² quie³, tí³la³ chú³² má¹hiúnh¹³ náh² honh² la³
cun³ hi³ zia³² quián¹³, qui¹ jáun² yáh³ má²ca³juáh³
Dió³² la³ lá²: “Jmí¹líh³ yáh³ tiá² chau²¹ jná¹³ hnoh²
hmóu³² náh², hi³ sa³jun³ cuai²¹ jná¹³ hnoh² tí³ có³²”.
6 Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, ca³la³ hi³ hiún² lín³² bíh¹ tsí³
dí² hi³ juáh¹³ dí² la³ lá²:

Hnga² bíh¹ Juo¹³ dí² Tsá² má²hau³ jná¹³,
hi³ jáun² cónh³ tiá² lí¹ hú¹ cóh²¹ yáh³ tsin³² jná¹³
ní¹juáh³ he³ hnió³ tsáu² jmoh³.

7 Jáun² né³, cháu¹ náh² honh² ca³tin¹ tsá² ca³hie³
náh² hí³ jú¹ tson², tsá² ca³hléh³ hí³ jái¹³ quioh²¹
Dió³² ñí¹con² náh²; sá¹ní² cháu¹ náh² honh² ha³
lánh³ jmí¹ ñí³taunh¹ tsá² hí³ hi³ tí² nio² jáun² cáun²
tsí³ tsú², jáun² jmóuh¹ náh² nóh³² jáun² quioh²¹ tsú².

8 Qui¹ jmí¹líh³ yáh³ tiá² zan² Jesús Tsá² lín³ Cristo,
cun³ má²lín³ jáun² bíh¹ tsú² cháu³, né³² ní², jí³ ca³la³
cun³ jmí¹hi³nio² ní² siáh³. 9 Hi³ jáun² né³, hua³hín¹³
náh², su³uú² lí¹ cui¹ lí³can² náh² cun³quionh³ jái¹³
siáh³, jái¹³ hi³ tiá² má²ca³niéih² náh². Qui¹ tí³ jlánh¹
bíh¹ lí³ pin³ tsí³ dí² ní¹juáh³ héi¹³ dí² mí³ hi³ ja³²
tsí³ Dió³², la³ cónh³ bíh¹ hi³ jmí¹ má¹ti²¹ dí² héih³²
ca³ti²¹ he³ má³² lí¹³ cúh¹³ dí²; qui¹ tiá² lin¹ ca³lí³
pin³ yáh³ tsí³ tsá² jlánh¹ ca³ma³ti³² héih³² la³ jáun².

10 Né³² né³, Jesús bíh¹ ca³cuen³ hnga²
ñí¹con² Dió³² hi³ jun³ hi³ ca³ta¹ dí², tí³la³ tsá²
má²ná¹má²cón³² Dió³² la³ cun³ lí³ jáun² héih³²

quioh²¹ ñí¹hiú¹³ hi³ ca³lí³zia³² jáun² jmí¹tin² né³,
 cónh³ tiá² ca³tin¹ bíh¹ hiáuh³ la³ cun³ hi³ hiáu¹³
 jáun² jnoh¹. 11 Qui¹ ní¹ má¹ca³jngih³ tsú² jáun² jáh³
 ñí¹con² Dió³² hi³ ca³ti²¹ tsáu¹³ tsáu², jáun² má¹jáun²
 tsá²can³² mí²tsá² híen¹ jmí¹³ jáh³ hí³ ñéih³ ñí¹
 jlánh¹ bíh¹ híen¹ jáun², hi³ tsá²cué² tsú² ca³ti²¹
 hi³ hin³ tso³, ti³la³ jáh³ má²cá²tsan³ hí³ má¹ná¹,
 ti³ la³ cheih³² juú² bíh¹ tsa³jin² tsú². 12 Ja³bí¹ la³
 jáun² ca³ma³tso² Jesús tsí³ hi³ ca³jun³ ti³ la³ cheih³²
 juú², hi³ jáun² cun³quionh³ jmi² má²ca³táin² jáun²
 quioh²¹ tsú², ca³lí³ hi³ jmu³ tsú² hi³ má²ná¹chan¹
 tsáu² ñí¹con² Dió³². 13 Jáun² né³, jnoh¹ siáh³ cuí¹
 tsáu¹³ uá²jai³² ñí¹con² Jesús ti³ la³ chéih³² juú² ñí¹
 tá¹tau¹ dí² tsí¹juí³, la³jmí¹ cá¹quiúnh²¹ tsú² jáun²
 hnga². 14 Qui¹ tiá² zia³² yáh³ cáun² juú² hi³ hú¹tá¹
 quiú¹³ dí² hi³ nio² cun³ jmí¹hi³nio² tá¹la³ ziáun²
 dí² ñí¹ hué²¹ lá²; ti³la³ jnoh¹ né³, ná¹cueh²³ dí²
 tsí³ ca³ti²¹ cáun² juú² hi³ tá¹no¹ jmí¹tsú² jmí¹ja³²
 bíh¹. 15 Hi³ jáun² cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ Jesús né³, jcuí¹
 má¹quien¹³ dí² Dió³² cun³ jmá² cun³ jnia³²! Qui¹
 cun³quionh³ hi³ ná¹quí² ná¹ton²³ dí² hi³ hí³ bíh¹ lín³
 Juo¹³ dí², jáun² lí³ zia³² bíh¹ hi³ lí¹ cue¹³ dí² tsú², hi³
 ti³² tsí³ tsú². 16 Ha³ lí² cuí¹ cha³có³ honh² náh² hi³
 jmúh¹³ náh² hi³ chu²¹, hi³ tsoh²¹ náh² he³ hi³ zia³²
 quián¹³, qui¹ la³ jáun² bíh¹ ti³² tsí³ Dió³² ní¹juáh³
 cáun² ná¹hiún² honh² náh² hi³ jmuh³² la³ jáun² hi³
 ca³tin¹ tsú².

17 Ma³ti²¹ náh² héih³² quioh²¹ tsá² tionh² la³ñí¹
 ñí¹con² náh², hi³ tianh³² náh² tsú² ta²¹, qui¹ tsá² hi³
 bíh¹ má²ná¹jmu² hua³hí¹³ hnoh², hi³ ná¹ñí³² tsú²

siáh³ hi³ chau²¹ jmái¹ hi³ jíenh³² tsú² ta²¹ quioh²¹ ñí¹con² Dió³². Qui¹ ní¹juáh³ jmúh¹³ náh² la³ jáun², jáun² lí³ hiún² tsí³ tsú² jmu³ ta²¹ jáun², hi³ jáun² tiá² nga³ héi² ta²¹ jeinh²¹ tsú²; qui¹ sa³jun³ zia³² ñí¹ jmu³ ta²¹ ñí¹con² náh² hmóu³² yáh³ ní¹juáh³ hi³ jmúh¹³ náh² hi³ zia³² ta²¹ héi² ñí¹con² tsá² hí³.

18 Jáun² né³, lienh¹ náh² tiá³ Dió³² hi³ ca³ta¹ jnoh¹. Né¹ jnoh¹ hi³ má²ji² bíh¹ jmí¹ tsí³ jnoh¹, qui¹ cun³ñí¹ hi³ má²hnáu² jnoh¹ jmú¹³ jmáh³la³ cá² ñí¹ hi³ chu²¹. 19 Zia³² cáun² hi³ jlánh¹ bíh¹ hnó³² jná¹³, hi³ míh¹³ tiá³ náh² ñí¹con² Dió³², hi³ cué³² tsú² jái¹³ hi³ tia³juí³² lí¹³ ñí¹je¹ jná¹³ siáh³ hnoh².

Cuí¹ zian² tsá² tanh² ta²¹ Dió³² cáun² hi³ re² hi³ tñ²

20 Dió³², Tsá² cha³² tie³ hñu³ tsí³ tsáu², ca³jmú³ hi³ ca³jenh¹³ Jesús Ti³² Juo¹³ dí² cun³ñí¹ hi³ ca³táin³ tsú² jáun² jmí¹³, hi³ jáun² lí³ tanh¹³ tsú² cáun² nió³² hi³ lí³ quien² cun³jmí¹hi³nio². Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, má²lín³ tsú² Tsá² zenh² la³ñí¹ hi³ jmu² hua³hí¹³ dí², jnoh¹ tsá² lái³ dí² la³jmí¹ lín³ *já¹ziáh². 21 Hi³ jáun² Dió³² hi³ bíh¹ cuí¹ jmu¹ hi³ ca³la³ tán¹ hián² náh² cu³tí³ hi³ jmúh¹³ náh² la³ji³² ta²¹ chu²¹, la³ cun³ la³ji³² hi³ hnió³ tsú²; hi³ cun³quionh³ hi³ ca³jmú³ jáun² Jesús Tsá² lín³ Cristo, cuí¹ jmouh²¹ tsú² hñu³ tsí³ dí² la³ cun³ tí³² tsí³ tsú² hnga². ¡Cuí¹ lí³quien² bíh¹ Cristo cun³ jmí¹hi³nio²! ¡Tson² bíh¹ cu³tí³!

22 Mí²³ jná¹³ ñí¹con² hnoh² reh² hi³ cuí¹ juenh² bíh¹ honh² náh² ca³tí²¹ cú¹pih²¹ jái¹³ hi³ má²lí²hlí¹ lí²lieh¹ jná¹³ ní² hnoh². 23 Hnó³² jná¹³ lí³ ñíh¹³ náh²

hi³ má²cuá²han³ bíh¹ reh² dí² Timoteo hñu³mí¹ñí²;
jáun² né³, ní¹juáh³ cuanh³ tsú² ta³ ñeh³ ñí¹ lá², jáun²
jan²¹ bíh¹ jná¹³ tsú² ní¹ má¹já²jie¹ jná¹³ hnoh².

²⁴ Zéih³ tiá³ náh² tsá² ná¹ñí¹ ñí¹con² náh²: “Hia²
náh²”, jí³ ca³la³ jín³² tsá² joh¹ Dió³² ñí¹ hná¹ ní².
Tsá² reh² dí² tsá² hué³² Italia tionh² lá² juáh³ siáh³:
“Hia² náh²”.

²⁵ Cuí¹ má¹hé¹ má¹mieh² Dió³² jí³lin² náh². [Cun³
ní² bíh¹ tí³ jái¹³.]

Jú¹ chú³² quioh²¹ Jesús tsá² ìn³ Cristo
New Testament in Chinantec, Sochiapam
(MX:cso:Chinantec, Sochiapam)

copyright © 1986 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Sochiapam

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Sochiapan [cso], Mexico

Copyright Information

© 1986, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chinantec, Sochiapam

© 1986, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

6f949189-17f1-57a8-bc53-e209204aa59c